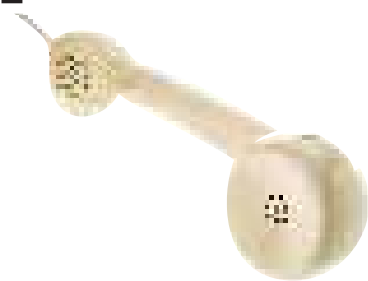

Alo, Europa!

Dacă ai întrebări legate de accesarea fondurilor structurale, sună-ne la telefon 021-230.07.25 sau trimite-ne un e-mail la europeanul@chelgate.com și vei primi răspuns în paginile ziarului.

Dicționar de „bruxelleză“

În cazul în care nu ești lămurit în privința tuturor termenilor birocrăției europene, **euROpeanul** te ajută să-i deslușești în pagina 10.

Anul 3

Ediție specială
pentru regiunile
Vest și
Sud-Vest Oltenia
12 pagini
Tiraj: 50.000
de exemplare

Fondurile europene pe înțelesul tău

euROpeanul

Publicație bilunară
editată de
MINISTERUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI LOCUINTELOR
Se distribuie gratuit

AGENDĂ

■ **România poate accesa fondurile SAPARD până la sfârșitul lui 2009.** „Comisia Europeană (CE) a aprobat solicitarea României de a prelungești cu un an, până la finele lui 2009, accesarea fondurilor prin programul SAPARD”, a declarat în 6 noiembrie ministrul Agriculturii, Dacian Cioloș. Secretarul de stat în Ministerul Agriculturii Cornelia Mihai a declarat că ministerul așteaptă în luna noiembrie un răspuns de la CE privind prelungirea AFA 2006 (alocarea financiară anuală aferentă anului 2006). Ea a adăugat că Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP), instituția care gestionează programul SAPARD, a realizat plăți de doar 5-10% din AFA 2006. România ar fi trebuit să termine de plătit fondurile AFA 2006 până la finele anului 2008, plățile realizate după termenul limită nefiind rambursate de UE. (Mediafax)

■ **Fonduri pentru dezvoltarea centrelor urbane.** Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor a lansat o cerere deschisă de proiecte, cu termen limită de depunere, pentru Axa 1 a Regio-Programul Operațional Regional „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, subdomeniul „Centre urbane”. În cadrul acestui subdomeniu, vor putea primi finanțare proiectele care vizează: reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban (infrastructura publică urbană, transport și mobilitatea populației, patrimoniu cultural mondial - UNESCO, național și local, din mediul urban); dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri; reabilitarea infrastructurii sociale. Alocarea financiară disponibilă pentru această primă cerere de proiecte este de 503,60 milioane de euro. Solicitanții eligibili în cadrul acestui domeniu de intervenție sunt autoritățile publice locale din mediul urban, parteneriate între acestea sau asociații de dezvoltare intercomunitară. Această cerere de proiecte se adresează centrelor urbane, respectiv orașelor și municipiilor cu peste 10.000 de locuitori, cu excepția polilor de creștere (Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov) și a polilor de dezvoltare urbană (Arad, Baia Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu Mureș), pentru care cererile de proiecte se vor lansa ulterior. Începând cu data de 2 decembrie, cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională pot primi cereri de finanțare până pe data de 31 martie 2009, ora 16.00. Ghidul solicitantului poate fi consultat pe www.inforegio.ro.

Grupaj de Veronica CORMOS

Parlamentari europeni, parlamentari români olteni și bănățeni

Interviurile care urmează aparțin unor eurodeputați care cunosc foarte bine Regiunile de Dezvoltare Vest și Sud-Vest Oltenia. Întrebările sunt aceleași pentru ambii politicieni. Prin ele, dorim să aflăm cât mai în amănunt care este posibilitatea de reprezentare la Bruxelles a intereselor regionale, în contextul importanței acordate de instituțiile europene politicii regionale.

Angela Avram

euROpeanul: Are România la Bruxelles, la 20 de luni după aderare, o imagine specială?

Cristian Bușoi: România are la Bruxelles o imagine complexă, cu bune și mai puțin bune, cu succesul economic și creșterea re-

cord de 8%, dar și cu problemele românilor din Italia. Cred însă că reprezentanții României în diferite instituții europene au cu adevărat un rol important în promovarea imaginii pozitive a României.

Nicodim Bulzesc: Ca euro-parlamentar aleg să privesc partea plină a paharului. Este adevărat că încă ne mai luptăm cu unele

prejudecăți, dar încercăm să le eliminăm prin profesionalism. Este o adevărată provocare pentru mine, ca eurodeputat, să schimb puncte de vedere adânc înrădăcinate în mintea unora. Schimbarea mentalităților nu se face peste noapte și sunt conștient că e nevoie de mai mult timp pentru a îmbunătăți vizibil imaginea țării noastre în rândul statelor membre. Și, cu toate acestea, de multe ori am impresia că România are o imagine mai bună la Bruxelles decât acasă, în ochii propriilor săi cetățeni.

(continuare în pagina 3)

Aceasta este a patra ediție regională a „euROpeanului”. Este dedicată regiunilor Vest și Sud-Vest Oltenia. Vom avea, ca și la precedentele ediții regionale, un sumar deosebit de cel național. Evident, accentul va cădea pe particularitățile sociale și economice ale celor două regiuni de dezvoltare. Continuăm, de asemenea, tradiția articolelor traduse în limbile minorităților din zonă. Motivele sunt cel puțin două: faptul că diversitatea culturală este considerată un atu concurențial pe piața globală, dar și pentru că anul 2008 este, la nivel european, anul multiculturalismului. După romanes și bulgară (pentru regiunile din sud), ucraineană și turcă (pentru regiunile din est), germană și maghiară (pentru regiunile nord-vest și centru), a venit rândul articolelor în italiană și sârbă (pentru regiunile Vest și Sud-Vest Oltenia). Vă invităm să le căutați în paginile 6 și 7. Lectură plăcută!

În Banat, proiectele prind viteză

Interviu cu Sorin Maxim, directorul Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest

pagina 4

Semnarea contractelor sau firescul lucrurilor

Oltenii sunt din fire niște oameni iuți și poate de aceea ambițiile lor sunt așa de mari. Pot adăuga că, pe lângă proverbialul lor neastâmpăr, oltenii sunt oameni care, atunci când zic că vor face ceva, chiar se țin de cuvânt. Este și cazul fondurilor structurale.

pagina 5

Un alt război (și) la televizor

O femeie rănită, căzută printre colaci de sărmă ghimpată. Pe lângă ea, pe stradă, trec trupe în costume de camuflaj. Nimeni nu se apropie să o ajute. Imagini

cutremurătoare ale unui conflict din anul 2008 la marginea geografică a Europei. Georgia versus Rusia. Ce s-a întâmplat, de fapt, acolo? Ce tip de criză a trebuit să rezolve președintele în exercițiu al Uniunii Europene, Nicholas Sarkozy?

pagina 8

Castane europene și căprină gorjeană

Dacă e să te trezești într-o dimineață de octombrie pe ulițele satului Topești, vei avea impresia că satul e pustiu, fără oameni, înconjurat doar de case pitice, dichisite cu toate simbolurile și arhitectura gorjană. Diferite de casele din Maramureș, care sunt zvelte și înalte, aici casele par turtite, cu acoperișuri mari, de țigla, cu pridvorul foarte larg, cu ușile foarte înguste, care dau o oarecare impresie de nefuncționalitate, dar care te vrăjesc de la început într-un tot prin frumusețe și cochetărie. Unde le sunt însă stăpînii? „La castani, maică!”, te va lămuri o bătrână care întinde rufe la uscat.

Stela Giurgeanu

La Topești există cea mai mare pădure de castani comestibili din sud-estul Europei, iar luna octombrie este plin sezon de cules castane. Se duc, așadar, zi de zi, copii și părinți, încă de pe la cinci dimineața la pădure. Stau până la lăsarea serii, adunând saci întregi de castani.

(continuare în pagina 7)

Brandul oltenesc – tradiție și integrare

Mircea Vasilescu

Cum ajungi la doi candidați

Barbara Spinelli, un nume ilustru al jurnalismului italian (fiica lui Altiero Spinelli, unul dintre „părinții fondatori” ai ideii de federalism european, dacă acest amănunt biografic contează), scrie de multă vreme, în La Stampa, analize nuanțate despre politica italiană și internațională. Victoria lui Barack Obama este comentată însă cu neascunsă simpatie: „Felul în care America s-a învins pe sine însăși și a învins proprii monștri alegându-l pe Obama, renașterea unei vechi viziuni pe care acesta o încamează, dorința de a se schimba pe sine mai mult decât de a schimba lumea: aceasta este lecția zilei de 4 noiembrie pentru Europa”.

Barbara Spinelli crede că elogiul diversității pe care Obama l-a făcut în discursul său de după alegeri „nu va rămâne fără efecte în Europa, care devine, și ea, un recipient pentru rase și stiluri de viață diferite; provocarea de a le unifica, fără a le lua speranța și cuvântul. Tentația noastră, de un deceniu încoace, este de a ne închi-de, de a căuta o singură rădăcină identitară, o singură culoare, în iluzia că așa am putea opri declinul”. Așa încât relațiile dintre Europa și America „vor fi fructuoase dacă cele două visuri vor crește în țările noastre”, luând ca exemplu „catharsis-ul american”. Înțemeierea unei noi relații între SUA și UE ar trebui să pornească dinspre Europa, dar așa ceva ar fi posibil doar dacă „vom avea și noi catharsis-ul nostru”, consideră Barbara Spinelli, „dacă nu ne vom limita să rămânem cu gura căscată, orbiți de excepționalismul american”.

Dacă Barack Obama va fi președintele „schimbării” (și, mai ales, în ce direcție va merge aceasta) rămâne de văzut. Deocamdată, tocmai pentru a nu ne lăsa „orbiți” de America, trebuie să constatăm că, din diverse motive (nu e loc pentru a le discuta acum), Statele Unite sunt cu mult înaintea Europei în a asimila diversitatea. Alegerea lui Obama nu e singura dovadă în acest sens (să ne amintim că la alegerile trecute un candidat plauzibil era Colin Powell, un personaj foarte popular). Dar această alegere nici nu înseamnă că problema rasismului nu mai există în SUA. Pur și simplu, culoarea nu mai e „relevantă” pentru majoritatea cetățenilor din federație, iar aceștia, chemați la vot, îi judecă pe candidați după alte criterii. În Europa, ideea unui președinte al Uniunii Europene (existentă în Tratatul de la Lisabona) a rănit unele sensibilități naționale, iar orice încercare de a reageza instituțional bazele UE (votul majoritar, nu prin consens, eliminarea regulii „un comisar din fiecare țară” etc.) a trezit dispute aprinse între țările membre. Nu spun că UE ar trebui să adopte mecanic sistemul federal american (n-ar funcționa), ci doar încerc să arăt că SUA au o istorie mai scurtă decât a Europei, dar în momentele-cheie ale acestei istorii, funcționează pragmatismul, creativitatea politică și o anume unitate non-ideologică. În ciuda tuturor reconcilierilor (reale) și a deceniilor de pace și bunăstare, în ciuda desființării granițelor și adoptării monedei unice, conducătorii țărilor europene sunt tentați să dea o pondere prea mare, în momente importante, aspectelor care separă, nu celor care unifică (tradițiile, specificitățile, memoria națională etc.). Evident că sunt importante și că asigură inegalabila valoare a Europei, tocmai prin diversitate, dar e total nepotrivită recurgerea la ele în împrejurări în care, vorba Barbarei Spinelli, am avea nevoie de un „catharsis european”.

Deocamdată mai avem de stat cu gura căscată spre excepționalismul american. „Visul” lor se bazează pe niște mecanisme care funcționează: între altele, e clar cine pentru cine și cum decide, cine pe cine alege și de ce. „Visul” nostru e făcut din amintiri diferite de la un popor la altul. Și nu e clar cine pentru cine decide și de ce: irlandezii ori francezii resping tratatul constituțional, deși italienii și românii îl susțin, danezii și suedezii nu vor să aibă aceeași monedă cu ceilalți europeni, polonezii au încă o problemă cu germanii, germanii cu cehii etc. etc. Dacă ar trebui ca toți cetățenii europeni să aleagă mâine între doi candidați la președinția UE, ar fi ușor. Dar e complicat spre imposibil să ajungi la doi, la doar doi candidați – pariez că cifra minimă ar fi douăzeci și șapte...

Mihaela Enache

Despre brandul de țară și afirmarea imaginii României prin promovarea unor produse tradiționale românești s-a vorbit foarte mult, mai ales după aderare, când nevoia distingerei pe piața comunitară a început să fie resimțită, în mod special în zona economică. Pătrunderea masivă a produselor alimentare comunitare pe piața românească, dar și interesul turiștilor pentru unele produse alimentare locale au stimulat producătorii români să promoveze branduri autohtone pe piața europeană. Deopotrivă, înainte de aderare, dar mai ales după, autoritățile românești au încercat să încurajeze afirmarea unor mărci naționale care să se identifice la nivel european.

Cum în România agricultura este o îndeletnicire cu tradiție îndelungată, este de așteptat ca produsele agricole să devină un atu și un element de identificare ale specificului românesc pe piața comunitară. „Românii au multe minunății gastronomice, dar nu știu să le vândă, să le promoveze”. Acesta este un șablon des auzit la noi. Din diverse motive, impunerea produselor românești pe piața europeană pare a fi destul de dificilă.

Ce ar avea oltenii special și unic? Rețetele oltenești de preparare a cârnaților sau a brânzei sunt renumite în țară. Degustarea acestor preparate la târgurile europene a trezit interes. Comercializarea lor pe piața europeană rămâne însă în fază de proiect, până la îndeplinirea unor cerințe care țin de condițiile de producție și, ulterior, de capacitatea producătorilor de a rezista la competiția de pe piața comunitară.

Începând cu anul 2007, Oltenia se poate mândri cu 12 produse atestate ca fiind tradiționale. De aici până la posibilitatea comercializării

lor în statele comunității europene este drum destul de lung.

Am auzit cu toții de uleiul Bunica, de berea Golden Brau, de produsele de panificație Vel Pitar sau de cele Boromir, de biscuiții Salatinii, de înghețata Top Gel, ketchupul Tomi, uleiul Olpo. Toate acestea sunt branduri din Oltenia, cu notorietate

culturii apreciază că procedura impusă de Uniunea Europeană în ceea ce privește produsele tradiționale este una complexă. Micii producători care fac alimente sau băuturi tradiționale nu pot obține ștampila pentru comerț intracomunitar, condiționată de respectarea unor norme stricte sanitare-veterinare, ast-

Rolul Ministerului Agriculturii a fost să ateste produsele tradiționale care sunt comercializate. Dacă din acestea unele vor avea succes, producătorii din Oltenia se pot asocia și pot solicita protecția Uniunii Europene. Pentru aceasta, ei trebuie să îndeplinească principalele criterii de producție și comercializare a produ-

Muzeul de artă din Craiova

pe plan regional și, ulterior, național. În ultimii ani, o serie de mărci alimentare s-au născut și s-au dezvoltat în Oltenia, depășind stadiul local și tinzând spre o dezvoltare națională și o recunoaștere internațională. Drumul este însă destul de complicat. De pildă, Ministerul Agri-

fel că produsele nu ajung rapid pe piața europeană. Pentru a-și înregistra și proteja produsele tradiționale în Uniunea Europeană, producătorii români trebuie să investească în aparatură și dotări tehnice.

Potrivit unui ordin din 2004 elaborat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, produsul tradițional este acel produs obținut din materii prime tradiționale care prezintă o compoziție tradițională sau un mod de producție care reflectă un procedeu tehnologic de prelucrare tradițional. Primele produse tradiționale din Oltenia au fost atestate în martie 2006 (cașcavalul oltenesc cu praz, telemeaua oltenească cu praz și telemeaua oltenească cu măr și piper). În aceeași lună au fost atestate și șase produse din carne (cârnați trandafir Tudor, cârnați oltenești Tudor, caltaboș Tudor, drob Tudor, tobă Tudor și bucăți la gamiță).

Producătorii tradiționali vor avea posibilitatea de a solicita și protecția Uniunii Europene pentru produsele comercializate pe piața comunitară.

selor. Producătorii așteaptă adoptarea unor noi norme de implementare a anumitor criterii ce vizează obținerea protecției UE și care sunt decise de cadrul legislativ comunitar.

După cum se știe, România a reușit să negocieze cu UE producerea a peste o sută de soiuri de vin și a câtorva zeci de brânzeturi, iar la produsele din carne, doar salamul de Sibiu și cârnații de Pleșcoi au reușit să întrunească cele două calități fundamentale pentru a li se aproba consumul în comunitate: consecvența și calitatea.

Producătorii tradiționali din Oltenia se pregătesc deja să exporte produsele. Mulți au depus cereri de finanțare pentru proiecte prin care să demareze modernizarea și utilizarea tehnologiei de producție. Dincolo de aceste dificultăți, produsele și rețetele oltenești sunt un important atu regional și național. Valorificarea acestuia depinde, deopotrivă, de voința producătorilor de a se impune pe piața europeană, dar și de susținerea autorităților române.

Craiova

DIN BRUXELLES ȘI BUCUREȘTI

■ „Testimonial” - câștigătorul premiului Prix Europa la categoria documentar

Producția românească „Testimonial”, semnată Răzvan Georgescu, a câștigat trofeul pentru cel mai bun film documentar al anului. La festival au mai fost înscrise producțiile românești „Podul de Florii”, în regia lui Thomas Ciulei, „Biletul semestral”, înscrisă de Radio România Cultural, „Microfonul care dă rămă ziduri”, regizată de Cristian Ivanescu, și „Angajare de clovn”, înscrisă în competiție de Radio România.

În acest an au fost nominalizate încă două producții românești la categoria Documentar Radio: „Bărbierul din Sevilla”, de Lulia Rugină, în regia lui Toma Enache, și „Cum mi-am cerut condamnarea la moarte”, de Ion Costin Manoliu, în regia lui Mihai Lungeanu.

Festivalul și gala celei de-a 22 a ediții a Prix Europa au avut loc la Casa Radio Berlin Brandenburg, iar organizatorii au declarat că au dorit să pună în primul rând accentul pe promovarea tinerelor talente în domeniul producțiilor radio și TV.

Prix Europa este una dintre cele mai importante competiții europene destinate televiziunii, radiourilor și media emergente, iar din juru au făcut parte peste 1.000 de profesioniști media.

■ Moda castraveților curbați se întoarce

„Este începutul unei noi ere pentru castraveții curbați și morcovii noduroși”. Declarația îi aparține comisarului pentru agricultură și dezvoltare rurală, Mariann Fischer Boel. Domnia sa este de acord că măsurile ideale nu mai sunt la modă, iar fructele și legumele care nu au dimensiunile standard nu trebuie discriminate. Așa că ardeii prea dolofani și castraveții curbați vor beneficia de un tratament egal și vor fi din nou prezenți în piețele și pe mesele consumatorilor: „Nu are sens să aruncăm produse perfect consumabile doar pentru că nu au forma corectă”.

Statele membre ale Uniunii Europene au votat asupra propunerilor comisiei de a abroga standardele specifice de comercializare pentru 26 de tipuri de fructe și legume. Doar 10 dintre aceste prevederi vor rămâne în vigoare. Noile norme per-

mit statelor membre să autorizeze vânzarea tuturor fructelor și legumelor, indiferent de dimensiune și formă, atât timp cât etichetarea acestora va face diferența între ele.

Comisia urmează să adopte formal modificările, care, din motive practice, vor fi implementate de la 1 iulie 2009.

Veronica CORMOȘ

Parlamentari europeni, parlamentari români olteni și bănățeni

(urmărire din pagina 1)

Angela Avram

euROpeanul: *Simțiiți în Bruxelles prezențele regiunilor din România?*

Cristian Bușoi: Da, au început să fie foarte active, am și participat la unele evenimente organizate de reprezentanții lor și le susțin inițiativele.

Nicodim Bulzesc: Formal, există reprezentanți din toate județele României la Comitetul Regiunilor, dar, din experiența mea de până acum, pot spune că doar o parte dintre aceștia sunt într-adevăr eficienți. Am primit în audiență reprezentanți regionali cu care am putut avea un dialog consistent, însă am întâlnit și cazuri de superficialitate. Pe acestea din urmă le pun însă pe seama faptului că suntem încă la început și aleg să rămân optimist.

euROpeanul: *Deși locul dumneavoastră de muncă este la Bruxelles, sunteți la curent cu problemele regiunilor. Care sunt acestea?*

Cristian Bușoi: Județul Timiș este unul dintre cele mai dezvoltate din punct de vedere economic din România. Sunt multe investiții străine

„Este foarte adevărat că organizarea sistemului de sănătate este în competența statelor membre, dar și Comunitatea Europeană are unele competențe, iar rolul important al Comunității Europene în domeniul sănătății a fost reafirmat în Tratatul de reformă de la Lisabona. Populația Uniunii îmbătrânește, este supusă unor amenințări noi: pandemiile, incidentele fizice și biologice, bioterorismul la care trebuie toți, împreună, să găsim soluții. În plus, ar trebui elaborat un mecanism de cooperare structurată între statele membre, un mecanism de schimb de informații și de bune practici în domeniul prevenirii, combaterii și tratării bolilor în țările Uniunii Europene.

Directiva privind serviciile medicale transfrontaliere a fost o inițiativă foarte bună. Cred însă că ea ar trebui urmată și de alte inițiative la fel de curajoase pentru a îmbunătăți performanța sistemului de sănătate, pentru că un rol important pe care ar trebui să ni-l asumăm la nivel european este acela de a atinge obiectivul de a reduce inegalitățile în materie de sănătate”

Cristian Bușoi, 08.10.2008, Bruxelles

„Uneori cred că România are o imagine mai bună la Bruxelles decât acasă”

și românești, mulți oameni cu inițiativă care au reușit în afaceri. În contextul crizei internaționale însă, multe dintre firmele care produc componente auto au fost nevoite să își reducă activitatea pentru că nu mai primesc comenzi. Cea mai mare problemă însă este cea legată de infrastructură: centura de ocolire, drumul Timișoara – Lugoj, proiecte mult timp blocate care acum se dezvoltă într-un ritm bun, deși va mai dura un timp până la finalizare.

„Având în vedere raportul privind voluntariatul, aș dori să evidențiez importanța acestor acțiuni în țările de curând integrate în Uniunea Europeană, și anume, rolul voluntariatului în domeniul îmbunătățirii situației economice și coeziunii sociale. România, cât și alte țări în spațiul european, au acțiuni timide în domeniul promovării voluntariatului, cu toate că politicile europene privind reciclarea deșeurilor, reducerea emisiilor de carbon, protecția mediului înconjurător, pot fi aplicate și motivate prin implicarea oamenilor politici, împreună cu tinerii, în acțiuni de voluntariat. Impactul este atât de puternic, încât poate declanșa reacția favorabilă a instituțiilor statului și poate contribui la schimbarea mentalității unei generații. Aș propune includerea voluntariatului în sistemul de educație și programe interregionale pe bază de proiecte în vederea stabilirii de legături între cetățenii statelor membre. Propun criterii de stimulare simbolică pentru cei care participă la acțiuni de voluntariat și cer ajutorul Comisiei Europene și a Parlamentului European”

Nicodim Bulzesc, 21.04.2008 - Strasbourg

Nicodim Bulzesc: Problemele majore ale județului Timiș sunt, în mare parte, aceleași ca și ale întregii României. Se simte o nevoie acută de investiții masive în infrastructură, în general, și în cea de transport, în particular. Ca membru în Comisia de Mediu a Parlamentului European nu pot să nu atrag atenția și asupra problemei din jurul lacului Surduc și dificultățile de furnizare a unei ape potabile de calitate în orașul Timișoara.

euROpeanul: *Care sunt avantajele acestei zone comparativ cu alte regiuni?*

Cristian Bușoi: Apropierea de granița cu Vestul, zona universitară, seriozitatea și hămicia bănățenilor și a celor care s-au stabilit în Banat și care s-au adaptat la valorile locale.

Nicodim Bulzesc: Avantajele regiunii din care provin sunt cele legate de poziționarea geostrategică, în vecinătatea Ungariei și a Serbiei. Totodată, zona de vest este extrem de solicitată în tranzitul spre Europa Occidentală și avem un aeroport cu un trafic din ce în ce mai mare. În plus, avem și o universitate de prestigiu care furnizează capital uman de excepție.

euROpeanul: *Care sunt oportunitățile de care ar trebui să profite această regiune?*

Cristian Bușoi: Mâna de lucru bine calificată, investiții serioase și solide în jurul cărora să se dezvolte serviciile, interesul investitorilor străini.

Nicodim Bulzesc: Poziționarea geografică oferă oportunități importante autorităților locale care sunt capabile să inițieze un proiect în parteneriat cu o autoritate regională din țările vecine. Numai în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră sunt puse la dispoziție, pentru perioada 2007 - 2013, Fonduri Structurale în valoare de 560 de milioane de euro. Iar alte 245 de milioane de euro pot fi accesate în cadrul Programului Transnațional pentru Europa de Sud-Est. Totul este la îndemâna autorităților locale. Și trebuie lăsate deoparte amozitățile politice pentru a nu se rata aceste oportunități.

euROpeanul: *Ce credeți că lipsește ca derularea proiectelor cu finanțare europeană să fie mai eficientă?*

Cristian Bușoi: O birocrăție mai puțin stufoasă și mai mult spirit de inițiativă.

Nicodim Bulzesc: Cred că lipsește o mai mare deschidere și rigoare din partea celor care pot iniția aceste proiecte. Trebuie depus un efort constant de informare și trebuie investit în specialiști care se pricep să scrie un proiect pentru a putea fi și eligibil.

euROpeanul: *Să presupunem că mare parte din cetățenii care locuiesc în această zonă v-au votat. Îi puteți sprijini prin activitatea dumneavoastră în Parlamentul European?*

Cristian Bușoi: Cel mai important rol pe care îl avem în Parlamentul European este acela de a susține interesele românilor și de a promova România. Parlamentul European este locul în care se iau decizii foarte importante care afectează viața de zi cu zi a cetățenilor europeni, deci și a românilor, în domenii importante ca protecția consumatorilor, piața internă, energie, mediu, schimbări climatice, libertăți cetățenești, servicii, comunicații, dar și multe altele la fel de însemnate. Putem, astfel, prin activitatea noastră, să contribuim la o legislație cât mai bună pentru cetățenii europeni, dar și de a susține punctul nostru de vedere și interesele noastre, pe multe dintre aceste subiecte.

Nicodim Bulzesc: În primul rând, cetățenii îmi pot scrie accesând site-ul meu www.nicodim-bulzesc.eu. Primesc zilnic numeroase e-mailuri și încerc să rezolv fiecare problemă sau măcar să îi îndrum spre autoritatea competentă dacă nu ține de competența mea. În al doilea rând, primesc persoane în audiență, atât la Bruxelles, cât și la Timișoara. Oricum, votul unui eurodeputat afectează, în final, toți cetățenii europeni, nu doar pe cei din circumscripția mea.

Portret de europarlamentar

NICODIM BULZESC

■ Membru al Grupului Partidului Popular European (Creștin-Democrat) și al Democraților Europeni

■ S-a născut la 22 ianuarie 1955 în județul Timiș

■ 1986-1992: Facultatea de Construcții, Universitatea Politehnică Timișoara

■ 1996-2000: Institutul de etică creștină și valori morale Hollywood, Florida, S.U.A

■ 2003: Curs de specializare - Relații internaționale (Program de Educație Permanentă și Perfecționare Profesională din Regiunea Vest)

■ 2003: Curs de specializare - Managementul calității și al deșeurilor (Program de Educație Permanentă și Perfecționare Profesională din Regiunea Vest)

■ 2003-2004: Curs postuniversitar - Resurse umane, Leadership, Universitatea Politehnică Timișoara

■ Membru în Parlamentul European din decembrie 2007.

■ Nicodim Bulzesc este membru în Comisia pentru Cultură și Educație a Parlamentului European și membru supleant în Comisia pentru Mediu, Sănătate Publică și Siguranță Alimentară.

Încă de la începutul mandatului, europarlamentarul Nicodim Bulzesc s-a remarcat în cadrul Comisiei pentru Cultură și Educație ca un apărător al drepturilor profesorilor. A fost desemnat raportor din partea grupului politic PPE-DE pe problema „Îmbunătățirea calității formării profesorilor” și organizează zilele acestea o audiere publică la Parlamentul European despre programele și fondurile europene pentru formare profesională.

Portret de europarlamentar

CRISTIAN SILVIU BUȘOI

■ Membru al Grupului Alianței Liberalilor și Democraților pentru Europa

■ S-a născut la 1 martie 1978 în Drobeta Turnu-Severin

■ Preparator universitar al disciplinei Sănătate publică și management sanitar la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara (din martie 2007)

■ Medic rezident (din decembrie 2004)

■ 2007 - Absolvent al Facultății de Drept - Universitatea „Titu Maiorescu” București (iunie 2007)

■ 2005 - Absolvent al Colegiului Național de Apărare (promoția 2005) – lucrarea de absolvire – „Reforma serviciului militar în România”

■ Doctorand în Sănătate publică și management sanitar la Universitatea de Medicină și Farmacie din Timișoara (din 2004)

■ Doctorand în endocrinologie la Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București (din 2004)

■ 2003 - Absolvent al Facultății de Medicină din cadrul UMF „Carol Davila” București

■ Proiecte politice semnificative inițiate/organizate:

– Reforma liberală a serviciului militar în România - inițiativă pentru introducerea stagiului militar voluntar
– Reforma bonurilor de educație
– Proiect de lege pentru bursele private și creditul pentru studii

– Implicare în inițierea și organizarea Școlii de iarnă de la Moeciua a Fundației „Horia Rusu”

– Diverse seminarii și dezbateri pe teme de reformă a învățământului liberală a serviciului militar, educație liberală

■ Din aprilie 2007 este Deputat în Parlamentul European

■ Membru:

– al Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor
– al Subcomisiei pentru securitate și apărare
– al Delegației pentru relațiile cu Republica Populară Chineză

■ Membru supleant:

– al Comisiei pentru afaceri externe
– al Delegației pentru relațiile cu Statele Unite

Interviu cu Sorin Maxim, directorul Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest

În Banat, proiectele prind viteză

euROpeanul: Nu-i de colo să semnați cinci contracte cu finanțare europeană într-o singură zi. Care este secretul unui asemenea succes?

Sorin Maxim: După cum știți, în data de 27 octombrie 2008, a avut loc ceremonia de semnare a primelor contracte de finanțare din Regiunea Vest, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013. Semnarea acestor contracte de finanțare - în valoare totală de 191.167.168,11 RON - adică peste 53 milioane de euro - reprezintă rezultatul muncii de câțiva ani de zile a beneficiarilor acestor proiecte, pe de-o parte, precum și a echipei Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, pe de altă parte. Drumul parcurs până la momentul semnării acestor contracte nu a fost deloc simplu - pregătirea, evaluarea și selecția acestor proiecte au însemnat o muncă susținută - cu multe etape, proceduri, precum și cu parcursul și analizarea a numeroase documente. Cu toate acestea, semnarea acestor contracte reprezintă ceva normal, fără a fi nimic spectaculos. Provocarea majoră începe însă odată cu activitatea de implementare a acestor proiecte - un proces complex și complicat, în care beneficiarii trebuie să își respecte angajamentele asumate, iar Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest trebuie să îi sprijine și să le acorde tot suportul necesar. Satisfacția cea mai mare se va putea face simțită la sfârșitul perioadei de implementare a acestor

Acum începe provocarea majoră!

tor proiecte - când cei peste 90 de kilometri de drumuri din Regiunea Vest vor fi reabilitați și vom putea spune că cele cinci proiecte ale căror contracte de finanțare au fost semnate în 27 octombrie 2008 în Regiunea Vest au fost implementate cu succes.

euROpeanul: Aveți deja cinci proiecte semnate, toate pe axa modernizării și reabilitării drumurilor județene. De ce este atât de „preferată” această axă?

Sorin Maxim: Există mai multe cauze: pe de-o parte, Axa 2 - „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale” - a fost prima axă lansată în cadrul Programului Operațional Regional 2007 - 2013, toate cele cinci proiecte fiind depuse în cadrul acestei axe. Pe de altă parte, Regiunea Vest dispune de o rețea extinsă de drumuri care se află într-o stare departe de a fi satisfăcătoare, astfel încât autoritățile din regiunea noastră au realizat proiecte care au încercat să răspundă nevoilor existente.

euROpeanul: Ce pregătiți pentru viitorul apropiat?

Sorin Maxim: Cu toate că Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest este cunoscută mai ales ca Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2007-2013, există numeroase alte proiecte pe care ADR Vest le-a realizat de-a lungul timpului, cu scopul de a contribui la dezvoltarea Regiunii Vest, prin plasarea acestora pe piața regiunilor competitive ale Europei. Astfel, din perspectiva implementării Programului Operațional Regional 2007-2013 în Regiunea Vest, în perioada imediat următoare există un număr de nouă proiecte - în valoare totală de peste 85 milioane euro pentru care se va realiza semnarea contractelor de finanțare.

Aceste proiecte acoperă domenii cum ar fi infrastructura serviciilor de sănătate, infrastructura serviciilor sociale și infrastructura de turism, infrastructura de transport, precum și reabilitarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural. Mai concret, proiectele vizează atât reabilitarea unui cămin de bătrâni, renovarea unui centru istoric vechi al unui municipiu, precum și al unui monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată, reabilitarea infrastructurii unei stațiuni, cât și modernizarea și dotarea unui ambulatoriu, alături de reabilitarea unor drumuri - toate din Regiunea Vest. Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest este preocupată, în același timp, de dezvoltarea regiunii noastre.

Astfel, avem în vedere sprijinirea în mod deosebit a domeniilor IT&C și automotive (producția de piese auto), domenii pentru care am creat o serie de proiecte, aflate în diferite etape de implementare.

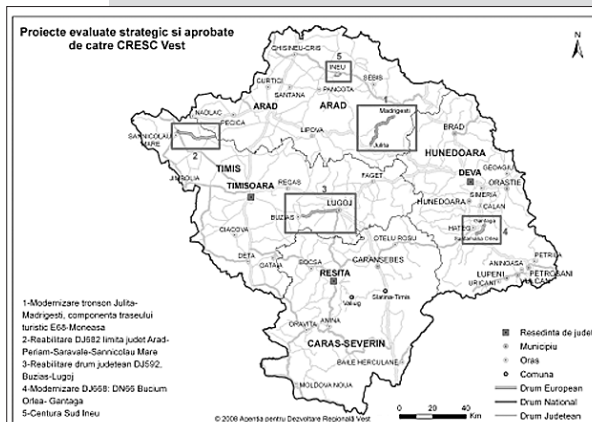
De exemplu, pentru primul domeniu, cel al tehnologiei informației și a comunicațiilor, sprijinim firmele din regiunea noastră pentru a-și extinde gama de produse proprii pe piața internațională. Pentru sectorul automotive (piese și subsansamble auto) avem același sprijin prin servicii de găsim de furnizori și cumpărători de profil, facilitarea participărilor la evenimente internaționale de brokeraj și servicii de formare pe teme specifice. Consider că implementând aceste proiecte proprii, acestea vor genera valoare adăugată regiunii noastre.

De luni se cunoaște... competența

Ziua de luni, 27 octombrie 2008, a fost una prolifică pentru cei de la Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest. Nu știu dacă s-au gândit să-și înceapă bine săptămâna, însă cert este că, într-o singură zi, au semnat nu unu, nu trei, ci cinci contracte cu finanțare europeană! Mai rar așa ceva, nu? Bănățenii s-or fi gândit că „lung îi drumul de la București până la ei”, așa că, dacă tot e să îi viziteze autoritățile centrale, să nu o facă doar pentru o semnătură. Mai mult, când or veni data viitoare, să aibă parte de un carosabil european. Ați ghicit: toate proiectele sunt pe Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, domeniul de intervenție 2.1 - Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane, inclusiv șoselele de centură.

Ana-Maria Sandu

Consiliul Județean Timiș intră primul în discuția noastră, pentru simplul motiv că are două proiecte. Parafate pe hârtie. Așteptăm zgomot de tâmăcoape și miros de asfalt fierbinte.

Cât de curând, în nordul județului Timiș, pentru că este vorba de „Reabilitarea DJ 682 limita județului Arad - Periam - Saravale - Sânnicolau Mare, L=24 km” - proiect în valoare totală de 43.332.708.11 RON. După ce vor trece cele 32 de luni, perioada de implementare a sus-numitului proiect, se așteaptă ca peste 24 de km de drum să fie reabilitat, 11 podețe modernizate, patru treceri de cale ferată frumos semnalizate, iar naveții să aibă parte de 16 stații de autobuze noi, la standarde europene.

În plus, nimeni nu se va mai plânge la inundații, pentru că se va realiza și un sistem de colectare a apelor pluviale. Dacă mai amintim și că toate acestea au ca obiectiv major „îmbunătățirea infrastructurii regionale în vederea sprijinirii dezvoltării economice, prin crearea unui cadru favorabil atragerii investitorilor”, proiectul e numai binevenit.

Cel mai mult se vor bucura investitorii și locuitorii orașului Sânnicolau Mare. Acest proiect va facilita legăturile directe de trans-

port către acest principal pol de dezvoltare din zonă.

Rămânem în curtea Consiliului Județean Timiș și trecem la „Reabilitarea drumului județean DJ 592, Buziaș - Lugoj, km 25+000 - 54 + 200, L= 29,2 km”. Acest proiect este puțin mai scump decât primul, având o valoare totală de 61.530.636,15 RON.

Obiectivele sale sunt reabilitarea drumului dintre cele două orașe, Timișoara și Buziaș, dar și dezvoltarea potențialului turistic din zonă. Totodată, se așteaptă ca, odată reabilitat și modernizat, adică peste 35 de luni, drumul județean 592 să poată prelua o parte din traficul de pe DN6.

Cine nu a fost niciodată în depresiunea Hațegului a pierdut. Locul se poate înscrie cu succes între zonele neapărat-de-vizitat din frumoasa noastră țară. Desigur, pentru a ajunge acolo, ar trebui și ca niște drumuri să fie reabilitate, modernizate. Exact asta se va întâmpla cu „DJ 668: DN 66 - Bucium Orlea - Gântaga, km 1+200 - 9+200” - proiect depus de Consiliul Județean Hunedoara, în valoare totală de 13.029.774,85 RON.

Cel puțin pentru opt kilometri, viitorii turiști se vor simți pe un drum european. Aviz investitorilor interesați de pensiuni și nu numai: zona promite!

E rândul arădenilor să pluseze la capitolul „Ce facem cu oportunitățile turistice”. Vorbim acum de avantajele munților Zarand, arie cu potențial balnear natural. Creșterea atractivității zonei pentru investiții, mai mulți turiști, noi locuri de muncă și, implicit, ridicarea nivelului de trai al populației sunt lucruri așteptate de proiectul „Modernizare tronson Julița - Mădrișeni, componentă a traseului turistic E68 Moneasa”.

Consiliul județean Arad este autorul, localitățile montane Julița, Baia, Slatina de Mureș și Mădrișeni, beneficiarii direcți. Indirect, cei plimbăreți cu dragoste de verde vor întări sintagma: o investiție atrage altă investiție. Cei 56.324.534 RON, cât valorează proiectul, sunt așteptați să facă pui peste fix 32 de luni.

Două la Timiș, unul la Hunedoara și încă unul la Arad. Ultimul la numărătoarea până la cinci este proiectul Consiliului Local Ineu - „Centura Sud Ineu”, cu o valoare totală de 16.949.545 RON.

Cum încep să cred că aproape fiecare oraș ar avea nevoie de cel puțin o centură la cât trafic e pe drumurile noastre, această inițiativă nu poate fi decât de bun augur. Rezultatele estimate după fix un an și jumătate sunt reducerea numărului de autovehicule care tranzitează orașul - cu, implicit, reducerea poluării - creșterea volumului de mărfuri transportate și, desigur, eliminarea blocajelor rutiere.

Dacă ar fi să ne imaginăm o cursă între Agențiile pentru Dezvoltare Regională de la noi, cele cinci proiecte semnate dintr-un foc la ADR Vest o arată pe aceasta drept un competitor care știe să prindă viteză.

Cui mă adresez

Sediul central Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest

Timișoara: Str. Proclamația de la Timișoara, nr.5

Tel/Fax: +40 256 491981, +40 256 491923, +40 356 421572

e-mail: office@advest.ro

web: <http://www.advest.ro>

Reșița: Piața 1 Decembrie 1918, nr. 1

Tel/Fax: +40 255 213463, +40 355 401475

e-mail: office.cs@advest.ro

Arad: Bd. Revoluției, nr. 81

Tel/Fax: +40 257 285808

+40 357 809960

e-mail: office.ar@advest.ro

Deva: Bd. 1 Decembrie, nr. 28

Tel/Fax: +40 254 219770

+40 354 407376

e-mail: office.hd@advest.ro

Semnarea contractelor sau firescul lucrurilor

Acum câteva luni deschideam această nouă serie a publicației euROpeanul cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia. Motivele acestei alegeri sunt multe. Cel mai important a fost faptul că, la acea dată, erau singurul ADR din țară care avea un contract semnat pe POR. La aceasta s-a adăugat promptitudinea și rapiditatea răspunsului la solicitările de interviu. Spuneam atunci că oltenii sunt din fire niște oameni iuți și poate de aceea ambițiile lor sunt așa de mari. Pot adăuga astăzi că, pe lângă proverbiul lor neastâmpăr, oltenii sunt oameni care, atunci când zic că vor face ceva, chiar se țin de cuvânt. Este și cazul fondurilor structurale. La ADR Sud-Vest, semnarea contractelor a intrat în firescul lucrurilor.

Ana-Maria Sandu

Până la apariția acestui text, în portofoliul de proiecte semnate al ADR Sud-Vest se află cinci dosare. Desigur, o să spuneți că și celelalte agenții pentru dezvoltare regională au, la rândul lor, contracte încheiate. Rămâne însă remarcabilă consecvența de care dau dovadă cei din Oltenia odată ce au pornit pe un drum.

Pentru că tot veni vorba de drum, ei bine, proiectele cu pricina sunt pe deja celebra Axa prioritară 2 – Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, domeniul de intervenție 2.1 - Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane, inclusiv șosele de centură.

Așadar, primul beneficiar al Programului Operațional Regional în regiunea Oltenia este Consiliul Județean Gorj, cu al său proiect de reabilitare a drumurilor județene 665 și 675C. Proiectul are o valoare totală de 92.371.337.99 RON. Odată cu implementarea sa, peste 58 de km de drum vor fi modernizați, vor avea semnalizări rutiere, ziduri de sprijin, parapete și rigole pavate. Peste 30 de mii de săteni se vor putea bucura cel puțin de curățirea și decolmatarea a peste 53 de podețe. Ca să nu mai vorbim de cele aproape 32 de mii de autovehicule estimate a circula zilnic pe aceste drumuri.

După cum se vede, agitație mare prin Oltenia! La așa trafic, se cer și drumuri pe măsură! Așa că, următorii care s-au gândit la viitor au fost

cei de la Consiliul Județean Dolj. Proiectul lor vizează reabilitarea drumului județean 652: DN 65 – Lăcțița – Coșoveni – Ghindeni - DN55. Se urmărește astfel modernizarea a peste 18 km de drum clasa tehnică IV, pentru trafic de perspectivă de 15 ani. DJ 652 județean face legătura între două drumuri europene și unul național: E574 Craiova - Pitești, E70 Craiova – Caracal - Alexandria și DN 55 Craiova - Bechet. Se estimează că peste 20 de mii de

persoane tranzitează zona în fiecare săptămână. Valoarea proiectului este de 25.663.130.64 RON.

Ocolirea orașului Drăgășani este și ea pe lista priorităților autorităților locale. Ultimul proiect pe lista noastră de finanțare pe POR, proiect semnat în vara acestui an, cu o valoare totală de 22.779.045.32 RON. Peste 24 de luni, durata sa de implementare, cei care tranzitează drumul între Craiova - Slatina și Rm. Vâlcea vor avea parte de mult dorita fluidizare. Asta pentru că va fi realizat un nou drum cu două benzi pentru devierea traficului greu și de tranzit pe DN 64. Mai adăugăm un pasaj peste calea ferată, semaforizarea intersecțiilor și drenarea apei de ploaie. Se pare că cei mai bucueroși beneficiari ai acestui proiect vor fi chiar locuitorii orașului Drăgășani care, de altfel, nu au nici un motiv să se plângă de prea mult trafic.

Nu același lucru putem spune despre craioveni. Aceștia aveau nevoie în mod clar de fluidizarea traficului

rutier pe axa de transport est-vest. Pe scurt: reabilitarea bulevardului Decebal - Dacia. Inițiatorul acestui proiect în valoare de 43.972.608.00 RON este Consiliul Local Craiova. De banii de mai sus, zece km de carosabil vor fi refăcuți, cinci intersecții reamenajate, 20 de treceri de pietoni semaforizate, iar persoanele cu dizabilități locomotorii vor avea 40 de rampe.

În plus, vor fi date în folosință 2 500 de locuri de parcare. Șoferii știu

mai bine cât de utile vor fi. Să amintim și de sistemul de monitorizare a traficului – parte a proiectului – ca bucuria locuitorilor Băniei să fie completă.

Ultimul proiect pe lista noastră de astăzi este cel al primăriei municipiului Târgu- Jiu. 13 km de drumuri de rocadă cu sensuri giratorii vor devia traficul spre DN 66. 13,66 – cifre cu noroc pentru autorități și pentru cei peste o sută de mii de locuitori ai orașului. Îi adăugăm la beneficiarii direcți și pe cei peste 50 de agenți economici care desfășoară activități industriale în zonă. Valoarea proiectului este de 76.157.872.70 RON și, în urma lui, se așteaptă o creștere a traficului de marfă și pasageri cu peste 35%.

Având în vedere că aceasta este o ediție regională și ADR Sud-Vest e cumva pus față în față cu ADR Vest, putem spune că, spre deosebire de bănățenii care tocmai au luat un start în viteză, oltenii știu să își păstreze ritmul. Rapid.

Interviu cu Marilena Bogheanu, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia

Oltenii, campionii unei mari iubiri: fondurile

Ana - Maria Sandu

euROpeanul: Ați fost primul ADR care a semnat un contract pe POR. De atunci ați fost consecvenți și astăzi aveți deja un portofoliu. Cum reușiți să vă mențineți pe această linie?

Marilena Bogheanu: Reușim să ne mobilizăm printr-un management organizațional foarte bine pus la punct. Reușim pentru că avem o bună colaborare cu actorii implicați. Mă refer aici la autoritățile publice locale, societatea civilă, mediul de afaceri, mediul academic. Înainte de a se fi lansat Programul Operațional Regional, am demarat o sesiune intensă de pregătire a portofoliului de proiecte. Am pus la dispoziția potențialilor beneficiari toate informațiile de care au nevoie pentru elaborarea proiectelor, pentru asigurarea unui grad optim de absorbție a fondurilor alocate regiunii noastre. După cum bine știți, Programul Operațional Regional este singurul dintre cele șapte Programe Operaționale care dispune de o alocare regională, regiunea noastră aflându-se în competiție deschisă cu celelalte regiuni în atragerea de fonduri. Noi am înțeles că implementarea unui număr cât mai mare de proiecte în regiunea Oltenia depinde în mare măsură și de rapiditatea cu care vor fi accesate aceste fonduri.

euROpeanul: Cât de importantă este colaborarea cu ceilalți actori implicați în acest proces, al absorbției fondurilor structurale? Există și aici un secret?

Marilena Bogheanu: Consolidarea dialogului și a cooperării este o componentă esențială a abordării „de jos în sus” pe care noi o practicăm. Aceasta presupune conștientizarea, instruirea, participarea și mobilizarea tuturor actorilor implicați în procesul de absorbție al fondurilor structurale. Transparența, cooperarea și diseminarea informațiilor sunt doar câteva dintre principiile după care ne ghidăm în activitatea noastră. Nu cred că mai este un secret faptul că am câștigat o reputație bună datorită colaborării cu factorii implicați, o colaborare realizată într-un mod echilibrat și nepărtinitor. Urmărim în permanență să consolidăm legăturile cu administrația publică, cu mediul de afaceri și societatea civilă. Am depus toate diligențele să-i sprijinim pe toți cei interesați în accesarea de fonduri, prin oferirea de asistență tehnică și sprijin direct, formal sau informal. Încurajăm parteneriatul, fără a submina însă competiția liberă și loială atunci când vine vorba de cele mai bune proiecte pentru regiunea noastră.

euROpeanul: Planuri pentru viitorul apropiat?

Marilena Bogheanu: Ne vom concentra în continuare în direcția asigurării unui grad cât mai mare de absorbție a fondurilor alocate regiunii noastre. Ne dorim ca, până la sfârșitul anului viitor, să avem contractate peste 80% din fonduri, astfel încât în anii următori să existe timpul necesar pentru implementarea cu succes a proiectelor contractate. Totodată,

„Transparența, cooperarea și diseminarea informațiilor sunt doar câteva dintre principiile după care ne ghidăm în activitatea noastră. Nu cred că mai este un secret faptul că am câștigat o reputație bună datorită colaborării cu factorii implicați, o colaborare realizată într-un mod echilibrat și nepărtinitor”

vrem ca până la sfârșitul acestui an să semnăm proiectele care se află acum în faza de precontractare. În plan apropiat, eforturile noastre se vor îndrepta spre susținerea constituirii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru polul național de creștere din regiunea noastră, municipiul Craiova. După semnarea primite de la Autoritatea de Management, în cursul acestei luni se va lansa Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor, poli urbani de creștere”. Noi am organizat deja o serie de întâlniri cu reprezentanții primăriilor din jurul Craiovei. Împreună am dezbătut aspecte referitoare la urgentarea realizării Planului Integrat de Dezvoltare Urbană și a strategiei zonei de influență a municipiului Craiova. Am discutat despre etapele concrete de colaborare între autoritățile publice locale, tocmai pentru ca aceste fonduri să nu ne găsească nepregătiți. Totodată, suntem pregătiți să acordăm asistență tehnică necesară tuturor orașelor eligibile pentru elaborarea documentației specifice acestui domeniu de intervenție. Până atunci, valoarea proiectelor depuse la noi, pe Axa „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale”, depășește cu 216% alocarea financiară pe toată perioada 2007 - 2013. Întrucât autoritățile publice locale au pregătit deja documentațiile tehnice, vom face toate demersurile necesare pentru ca și acele proiecte care nu vor putea fi finanțate din POR să fie susținute financiar din alte surse.

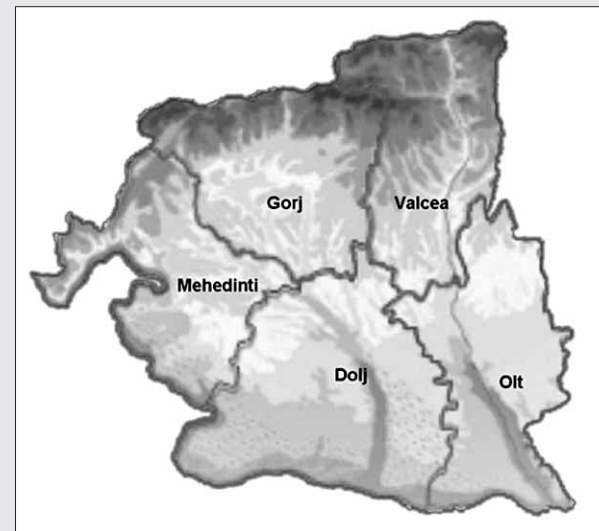
Cui mă adresez?

Sediul central al Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia:

Strada Unirii, nr. 19,
Craiova, Jud. Dolj
tel/fax: 0251-412.780, 0251-411.869
e-mail: office@adroltenia.ro
web: www.adroltenia.ro

Birou - asistență tehnică pentru potențialii beneficiari ai POR:
Str. Unirii, nr. 86, Craiova, Jud. Dolj
tel/fax: 0251-532.104

Birouri județene:
Gorj (Târgu-Jiu), telefon: 0253-222.313
Vâlcea (Râmnicu Vâlcea), telefon: 0250-730.167
Olt (Slatina), telefon: 0249 430 202
Mehedinți (Drobeta Turnu Severin), telefon: 0252-320.832

proiecte de povestit

7

Castane europene și căprină gorjeană

(urmăre din pagina 1)

Stela **Giurgeanu**

„Se vând bine castanele, mamaie?”. Ridică din umeri... Bine, rău, ce știe ea? Știe că vin en-gros-iștii la ușă și-ți dau trei lei pe kilogram. Mă gândesc că prin supermarket un kilogram de castane începe de la 10 lei și întreb cât de greu se culeg și cam cât se strânge pe zi? Bătrânică mai spune și că localnicii le strâng nu doar pentru vânzare, dar și pentru uzul personal. Deși în tendințe gastronomice europene, castana e (și a fost mereu) mâncarea de vremuri grele a gorjenilor, mai ales pe timp de iarnă. Le conservă în oale cu nisip și rezistă astfel mult timp.

Jocul păpușilor

Într-un singur loc din Topești am găsit oameni în plină zi de

sezon castanier. Majoritatea lor erau însă mici și gălăgioși, animați parcă de un argint viu ce le străbatea venele și de fiorul spectacolului de păpuși ce aveau să înceapă.

„Centrul Cultural” e, de fapt, proiectul care i-a adus Topeștiului titlatura de sat european. Reconstrucționat (era, cică, pe vremuri o dărărmătură bună numai pentru câini și bețivi), acum este o clădire înaltă, modernă și spațioasă. La intrare, într-un hol, un bufet cu pufuleți și napolitane, înăuntru, în Sala Polivalentă, o scenă, scaune și un aer de sală de teatru. De ce „polivalentă”? Pentru că aici se întâmplă multe, de la teatrul de păpuși la conferințe, adunări, festivități – pe scurt: centrul cultural al satului.

Maria Ciochină, educatoare de peste 30 de ani, ne spune că acest centru este „o ieșire a sufl-

tului la viață. În loc să stea închisă în casă numai în fața televizorului, sătenii au și ei șansa acum să iasă în lume, să socializeze și altfel decât prin vizite făcute unul altuia sau pe la circiumă”. Mai mult decât atât, îmi povestește o colegă de-a ei, Silvia Trițescu, prin acest program s-a reușit un fel de reînviere a tradițiilor locale care „probabil ar fi pierit, dată fiind modernizarea întregii societăți”. Deși moda blugilor aproape anihilase portul popular, tinerii privind cu o oarecare rușine țării și ille strămoșești, aici s-a redescoperit mândria identității. Acum, ca un paradox, rușinea intervine când nu ai un costum popular. La sărbători toți le poartă, devenind o adevărată întrecere între mame la brodat. Costumele - ca, de altfel, și alte lucrături tradiționale (covoare, ștergare) - se fac la etajul unu al centrului, în Atelierul de Creație.

O cameră mică, unde, la un gherghet, am cunoscut-o pe Maria Drumen. De loc din Rovinari, a ajuns la Tg. Jiu la Arta Casnică. „Mama mea lucra la covoare, acasă, la gherghet. Meșterșugul de la ea l-am deprins și așa am ajuns să lucrez la secția de covoare”, ne spune așezată la gherghet, că acolo a lucrat toată viața ei, inițiindu-ne, totodată, și pe noi în arta țesutului. „Prima dată se urzește, apoi se face ițu, apoi se alege firele. Apoi începem să lucrăm modelul. După ce faci câteva linii, le bați ca să se îndeșească lucrătura”. Motivele tradiționale gorjene sunt motivele florale. Căprina sau narcisa, laleaua, lăcrămioarele, frunzele de stejar. Deși au intrat și motivele străine de Oltenia, motivele geometrice, cele florale încă primează. „Culorile le alegem în raport de plante. Pale. Apoi le combinăm din imaginație”. Pe un ștergar, o frunză de stejar: într-o parte verde, în alta, ruginie: ca viața, mă lămurește, descifrându-mi astfel o întregă simbolică pe care trebuie „s-o simți, nu s-o copiezi”.

Cum să fierbi sarmale în oală de inox?!

În Topești însă, deși o regiune pitorească, cu multe obiective culturale, turismul nu e dezvoltat. De altfel, în toată Tismana, numeroși pensionarii pe degețe. „Oamenii și-au închis pensiunile”, îmi spune unul dintre proprietarii de pensiuni din Topești, din cauza noului cadru legislativ. SANEPID-ul, OPC-ul, toți au pretenții prea mari, care modifică însăși concepția de bază a specificului turistic rural. „Cum să fierbi sarmale în oală de inox?!”. Au început să fie din ce în ce mai speriați de vizitele frecvente și dure ale statului. „Apar legi

de care nu suntem înștiințați, pentru încălzirea cărora suntem amendați din prima cu zeci de milioane. E vorba de instituții de a căror existență nici nu știam. Nu s-au ținut cursuri cu proprietarii de pensiuni, cu legislația. Ne-au luat amenzile, fără avertisment, fără înștiințare. Ba că dimensiunea unei camere n-are doi metri jumătate, ba că ușa de la intrare e de lemn, n-are termopan alb, ba că n-avem sală de mese în prelungirea bucătăriei sau camera frigorifică nu funcționează non-stop

pentru zarzavat – când noi avem zarzavatul în grădină!”. Cu toate astea sunt însă, la Topești sunt mai multe speranțe decât necazuri. Sunt, în ciuda reminiscențelor de „român birocratic” din partea statului, prea multe eforturi și prea multă voință locală, pentru a-i ține pe cei din Topești închiși în mentalitatea de odinioară. Odată ce te trezești dimineața european, mi-ai spus un localnic, cu greu te mai culci pe o ureche românească.

(articol preluat prin amabilitatea publicației Dilema Veche)

Castagne europene e la tazzetta di Gorj

Se ti svegli una mattina d'ottobre sulle viuzze del villaggio di Topești, avrai l'impressione che il villaggio sia deserto, senza gente, circondato soltanto dalle piccole case, agghindate con tutti i simboli dell'architettura di Gorj. Diverse dalle case di Maramureș, che sono eleganti e alte, qui le case sembrano appiatite, con i tetti grandi, con tegole, con l'atrio molto largo, con le porte molto anguste, che però ti danno l'impressione di non - funzionalità, ma che ti affascinano dall'inizio in tutto con la beltà e quel qualcosa di speciale. Dove sono però i padroni di casa?

Stela **Giurgeanu**

„Ai castagni, madre!”, ti dirà una vecchia che sciorina il bucato.

Nel comune di Topești esiste il più gran bosco di castagno commestibile dell'Europa del sud-est, ed il mese d'ottobre è piena stagione per raccogliere castagne. Dunque, ogni giorno, bambini e genitori vanno nel bosco verso le ore 5 del mattino. Rimangono lì fino al calar della notte, raccogliendo sacchi interi di castagne. „Si vendono bene le castagne, signora?”. Scrollă le spalle... Bene, male che ne sa Lei? Sa che vengono i venditori all'ingrosso alla porta e ti danno 3 lei al chilo. Sto pensando che nei supermarket un chilo di castagne costa minimo 10 lei e mi chiedo quanto sia difficile raccogliere le castagne e quante ne puoi raccogliere al giorno? La vecchietta dice anche che gli abitanti raccolgono le castagne anche per uso personale, non solo per venderle. Sebbene nelle tendenze gastronomiche europene, la castagna sia (ed è sempre

stata) il cibo di base nei tempi difficile degli abitanti di Gorj, specialmente durante l'inverno. Le tengono in pentole con sabbia, resistendo nel tempo.

Il gioco dei burattini

In un solo posto di Topești ho trovato gente in piena stagione delle castagne. La maggior parte di loro era piccola e chiassosa, come se fosse animata da un'argento vivo che attraversava le loro vene e dal brivido dello spettacolo dei burattini che stava per cominciare.

„Il Centro Culturale” è, infatti, il progetto che ha conferito al villaggio di Topești il titolo di villaggio europeo. Ricondizionato (era nei tempi passati, così si dice, in rovina, solo per cani e ubriachi), adesso è un edificio alto, con finestre in PVC, moderno e spazioso. All'entrata, in un corridoio, un buffet con snack e gaufre farcite, all'interno, nella Sala Polivalente, un palcoscenico, delle sedie e un'atmosfera di sala da teatro. Perché „polivalente”? Perché qui succedono molte, teatro dei burattini, conferenze, incontri, festività – in breve: il centro culturale del villaggio.

Maria Ciochină, maestra d'asilo da oltre 30 anni, ci dice che questo centro è „un'anima che si sta svegliando. Invece di stare chiusi in casa guardando la TV, di visitarsi e di andare alla taverna, i contadini hanno l'opportunità di uscire nel mondo, di socializzare”. Anzi, una collega della maestra Silvia Trițescu, mi racconta che attraverso questo programma i costumi locali sono stati risvegliati, e che senza questo programma „probabilmente sarebbero spariti con la modernizzazione dell'intera societă”. Sebbene la moda dei jeans quasi ha distrutto l'abito popolare, i giovani guardando con una certa vergogna i calzoncini da contadino di fustagno e le camicette ricamate

dei bisnonni, qui è stata riscoperta la fierezza dell'identità. Adesso, come un paradosso la vergogna appare quando non hai un abito popolare tradizionale. Nei giorni di festa tutti gli indossano, esistendo una vera gara di ricami tra le mamme.

I costumi – però anche gli oggetti lavorati tradizionalmente (tappeti, i veli a ricami) – sono realizzati al primo piano del centro, nello Studio di Creazione. Una piccola camera, nella quale, ad un telaio da ricamo, ho conosciuto Maria Drumen. Originaria di Rovinari, è arrivata a Tg. Jiu all'Arte Casalinga. „Mia madre faceva tappeti, a casa, al telaio da ricamo. Il mestiere l'ho imparato da lei e così è cominciato a lavorare al reparto dei tappeti”, ce lo dice seduta al telaio da ricamo, di aver lavorato tutta la sua vita, insegnando, allo stesso tempo, anche a noi l'arte del tessere. „Prima si prende forma, poi si scelgono i fili. Poi cominciamo a lavorare sul modello. Dopo aver fatto qualche linea, le devi battere per farle addensare”. I motivi tradizionali del distretto di Gorj sono motivi floreali: la tazzetta o il narciso, il tulipano, il mughetto, le foglie della quercia. Anche se esistono anche motivi fuori della regione d'Oltenia, come i motivi geometrici, quelli floreali primeggiano. „I colori sono scelti tenendo conto delle piante. Stinti. Poi si combinano usando l'immaginazione”. Su un fazzoletto, una foglia di quercia: una parte color verde, un'altra color ruggine: come la vita, mi spiega, decifrando così una simbolică che devi „sentire, non copiare”.

Come bollire gli involtini di cavolo in una pentola d'acciaio inossidabile?!

Nel comune di Topești però, sebbene una regione pittoresca, con molti obiettivi

culturali, il turismo non è sviluppato. Altrettanto, in tutta la regione di Tismana, puoi contare le pensiuni turistiche sulle dita. „La gente ha chiuso le pensiuni”, dice uno dei proprietari di pensiuni di To-

pezze. Ci hanno dato multe, senza avvertenza, senza notifica. Sia perché una stanza non ha due metri e mezzo, sia che la porta d'entrata è di legno, le finestre non sono in PVC bianco, non c'è una sala

pesti, la causa essendo il nuovo quadro legislativo. Il SANEPID, l'OPC, tutti hanno pretese troppo alte, che modificano proprio il concetto di base delle caratteristiche del turismo rurale. „Come bollire gli involtini di cavolo in una pentola d'acciaio inossidabile?!”. Cominciano ad essere spaventati dalle frequenti e dure visite dello stato. „Appaiono leggi di cui non sono stati notificati, e se non sono rispettate dobbiamo pagare milioni di multa. Si tratta d'enti che non sapevamo neanche che esistessero. Non sono stati organizzati corsi con la partecipazione dei proprietari delle pensiuni, riguardo alla legis-

lazione. Ci hanno dato multe, senza avvertenza, senza notifica. Sia perché una stanza non ha due metri e mezzo, sia che la porta d'entrata è di legno, le finestre non sono in PVC bianco, non c'è una sala

da pranzo comune con la cucina, oppure la camera frigorifera non funziona non stop per la verdura – quando da noi gli ortaggi sono coltivati nel giardino!”. Nonostante tutto questo, a Topești ci sono più speranze che dispiaceri. Ci sono, a parte le reminiscenze di „romeno burocratico” da parte dello stato, troppi sforzi e troppa volontà locale, per far vivere la gente di Topești raccolta nella mentalità di una volta. Se una mattina ti svegli europeo, mi aveva detto un abitante, è difficile andare a dormire su un orecchio romeno.

(articolo preso in consegna per gentilezza di Dilema Veche)

Fondurile europene pe înțelesul tău

www.mdpl.ro

8

lumea, uniunea și noi

Un alt război (și) la televizor

Gruzinii, rușii, europenii și americanii: cine ce pierde, cine ce câștigă?

O femeie rănită, căzută printre colaci de sârmă ghimpată. Pe lângă ea, pe stradă, trec trupe în costume de camuflaj. Nimeni nu se apropie să o ajute. Imagini cutremurătoare ale unui conflict din anul 2008 la marginea geografică a Europei. Georgia versus Rusia. Ce s-a întâmplat, de fapt, acolo? Ce tip de criză a trebuit să rezolve președintele în exercițiu al Uniunii Europene, Nicholas Sarkozy?

Grig Virsta

Un pic de istorie despre cei implicați

Era prin secolul XIX când Abhazia și Alania intrau în componența Imperiului Țarist. Alania se numește astăzi Osetia de Nord. Regiunea făcuse parte, din 1921 până în 1924, din Republica Montană Sovietică. Osetia de Sud rămâne în componența Republicii Sovietice Socialiste Gruzine, cu statut de autonomie, până în decembrie 1990. Singura deosebire între Osetii este că sunt despărțite de Munții Caucaz.

Mai aproape..

Cu toții ne amintim de Iosif Vissarionovici Stalin sau Dzhughashvili pre numele său real. Ce probabil se știe mai puțin este că el nu a fost numai gruzin, ci și... osetin. Mai precis, tatăl lui era osetin, iar mama, gruzină. Cu alte cuvinte, coabitarea între gruzini și osetini era posibilă. Măcar în familia lui Stalin. Atunci, cine s-a jucat cu chibriturile?

În fine, timp de aproape 30 de ani, cât a trăit „Stalin-gruzinul”, gruzinii, în timpul comuniștilor, erau cei mai bogați agricultori din fosta URSS. Nu plăteau taxe către stat. Ei duceau bunătățile sudului cu avionul în piețele înfriguratei Moscove și

Dronele „made in Israel”, dar cu steagul georgian pe ele, apar pe cerul regiunilor separatiste, unde sunt doborâte de Sukhoi-urile rusești.

Moscova știe ea ce știe. Și așteaptă...

7 august 2008...

În acea seară, trupele georgiene intră pe teritoriul Osetiei de Sud, după câteva zile de bombardament intens asupra orașului Tskhinvali, capitala regiunii. Deși negată vehement în ajun, operațiunea „Teren curățat”, așa cum au numit-o georgienii, plănuia să împingă osetinii din Osetia de Sud spre Osetia de Nord și să-și lase proprietățile pentru georgieni. Soldații gruzini aveau deja pregătite plăcuțele de pe ușile palatului administrativ din Tskhinvali, scrise în gruzină. N-au apucat însă să le înșurubeze...

8 august 2008

La 14 ore de la începutul conflictului, armata 58 rusă, cantonată în vecina Osetie de Nord și Cecenia, intră în Osetia de Sud prin tunelul Roki și angajează trupele georgiene din Tskhinvali, în aceeași seară. Agențiile de presă occidentale transmit cu obstinație imagini ale unor civili răniți între rânduri de sârmă ghimpată, spunând că este vorba de atrocitățile rușilor, în orașul georgian Gori. De fapt, erau imagini ale trupelor georgiene în Tskhinvali, iar civili erau osetini... Opinia publică este readusă astfel pe calea cunoscută a agresivității native rusești. La rândul-le, rușii spun că au murit mii de civili în bombardamentul georgian al capitalei Tskhinvali. Afirmația este demontată rapid. Georgienii acuză trupele rusești de bombardare a conductelor de petrol. Proprietarul acestora, British Petroleum, dezmiște și tot așa mai departe...

La știrea că din contingentul rusesc fac parte și trupele Cecenskii OMON, elita Ministerului rus de Interne, gruzinii lasă

Pe 12 august, spre ușurarea tuturor, președintele Medvedev ordonă încetarea focului. Sarkozy, Barroso și Solana înregistrează o spectaculoasă (și bine mediatizată) victorie diplomatică în numele Uniunii Europene.

Cine ce pierde?

Evident, ca în orice conflict, populația civilă pierde prima. Asta este valabil pentru fiecare dintre cele două părți, Georgia și Osetia. Așadar:

■ **Osetia** - un număr nespecificat de civili și distrugerea cvasitotală a regiunii. Capitala trebuie reclădită. UNOSAT, serviciul de imagini satelitare al Națiunilor Unite, raportează distrugerii grele, mai ales în zonele rezidențiale ale capitalei Tskhinvali. Dar există sprijinul rusesc, așa că totul se va rezolva.

■ **Georgia** pierde de tot Osetia de Sud, peste 200 de militari, tehnică de luptă importată din 14 țări și câteva nave mici. Mai pierde și piața rusă, pentru că peste un milion de gruzini trăiesc în Rusia, fiecare având business-ul lui și fiecare trimițând acasă banii câștigați cu trudă prin străini. Afacerile acestora, reprezentate mai ales de restaurante, vor descrește cu siguranță.

■ **Rusia** - 71 de militari, marea majoritate din trupele de menținere a păcii din zonă, primele vizate de georgieni. Și un pic de imagine bună, cu greu construită de Putin. Dar își va reveni.

Cine ce câștigă?

Ca în cazul oricărui conflict mai serios, sunt mai mulți care profită.

■ **Osetia** își câștigă independența, recunoscută doar de către ruși. Pentru cei aproximativ 220.000 de locuitori, protectoratul Moscovei înseamnă foarte mult.

■ **Georgia** - o imagine de cavalier al libertății și luptei împotriva imperialismului moscovit care dăinuie și după prăbușirea comunismului. Apoi, atenția Uniunii Europene, care trimite urgent observatori, parlamentari și, mai ales, mulți euro. Vreo patru miliarde. Pentru o țară cu patru milioane și jumătate de locuitori, este un ajutor serios. Dincolo de acestea, o rază de lumină dinspre NATO, care să-i dea măcar iluzia că este apărată de „ursul” de la nord.

■ **Rusia** își recâștigă imaginea de jucător dur la masa oricărui conflict armat în

fața opiniei publice internaționale și, mai ales, în fața propriei populații. Ea mai dă semnalul că s-a terminat cu tranziția și că și-a revenit după anii de stagnare și tulburare. Mai spune, apoi, că nu va ceda Caucazul.

■ **Uniunea Europeană** - sub conducerea lui Nicolas Sarkozy, se prezintă foarte bine pe plan internațional, prin aplanarea conflictului. Sarkozy joacă excelent cartea de mediator pe care o are în mână

dacă vreuna dintre țările baltice sau foste comuniste ar fi deținut acum președinția Uniunii Europene și ar fi încercat să intre la Medvedev? Ce ar fi fost dacă era euro-scepticul ceh Vaclav Klaus la rând?

■ **Statele Unite** - prin faptul că sprijină „dorința popoarelor de a se elibera de jugul rusesc”. Cu această ocazie, navele americane au intrat în Marea Neagră, ținută până acum sub control de flota rusă de la Sevastopol.

EUROSTAT SPUNE DESPRE... FORȚELE IMPLICATE ÎN CONFLICT

■ Georgia	- 12.000 de militari dintr-un total de 37.000 ai armatei georgiene - 75 de blindate
■ Osetia	- 3.000 de militari
■ Abhazia	- 5.000 de militari
■ Rusia	- 15.000 de militari dintr-un total de 100.000, cât are armata 58 rusă în Caucaz - 300 de blindate dintr-un total de 820, cât are armata 58 rusă - 100 de avioane, dintr-un total de 600, cât are armata 58 rusă

la Leningrad, Sankt Petersburgul de astăzi. Prețurile legumelor, ale fructelor și usturoiului murat, de exemplu, erau astronomice, dar oamenii cumpărau, iar gruzinii erau mulțumiți.

Și mai aproape..

Statutul de autonomie al abhazilor și osetinilor, menținut și pe vremea sovieticilor, le-a fost anulat de primul președinte georgian de după 1991, Zviad Gamsakhurdia. Din 245 de membri, Parlamentul georgian nu avea atunci decât nouă din alte etnii. Campania lui Gamsakhurdia, numită „Georgia pentru georgieni”, i-a nemulțumit profund pe restul de 30% din populație, cam zece etnii diferite, care și-a văzut amenințate atât viețile, cât și proprietățile. Ca atare, abhazii și osetinii au cerut să nu iasă din componența URSS. Urmează o serie neîntreruptă de provocări, de bejenii de tot felul de populații, osetinii încercând să scape de georgieni, georgienii fugind din Osetia și Abhazia spre Tbilisi, abhazii din Gruzia, spre Suhumi.

Între 1992 și 1995, Gruzia s-a confruntat cu un război civil de neimaginat pentru lumea occidentală. Eduard Șevardnadze este ales președinte al Georgiei în 1995. În 2000 câștigă un nou mandat, dar este acuzat de fraudă electorală și obligat să renunțe la post în 2003, în urma Revoluției trandafirilor condusă de Mikheil Saakashvili.

Provocările continuă, osetinii fiind susținuți de ruși, iar gruzinii, de americani.

plăcuțele (și nu numai) și se retrag în dezordine. Spun „nu numai” pentru că, în plasa cercetașilor ruși mai cad în apropiere de granița abhazo-georgiană și cinci Hummere de spionaj electronic ale Stateelor Unite, care erau ca din întâmplare în

Sarkozy și Medvedev la Moscova

zona de conflict. Cu o lună în urmă se terminaseră manevrele militare gruzino-americane „Răspuns imediat 2008”. Nici în ziua de astăzi mașinile nu au fost returnate proprietarului, deși au fost revendicate. Navele rusești din Sevastopol blochează porturile georgiene, iar elicopterele armatei ruse execută raiduri pe teritoriul georgian. Trupele rusești se opresc însă la Gori.

„V-AM SPUS NOI!”

Serghei Lavrov, șeful diplomației ruse, în octombrie 2007: „Nu acordați independență Kosovo-ului, pentru că sunt 200 de regiuni în lume care de abia așteaptă un precedent. Veți deschide cutia Pandorei”

Condoleeza Rice, secretar de stat american, în septembrie 2008: „Georgia a început ostilitățile”

Eduard Șevardnadze, fost președinte al Georgiei, la întâlnirea cu delegația membrilor Parlamentului European, în octombrie 2008: „Indiferent ce s-a întâmplat în august 2008, trebuie să reluăm relațiile cu Rusia”

și obține o imagine strălucitoare. Uniunea Europeană intervine, în sfârșit, hotărât pe plan internațional și reușește să înscrie un punct valoros. Prilej pentru lansarea de întrebări cheie pentru viitorul Europei. Dacă ar fi fost altcineva în locul președintelui Franței, i-ar mai fi primit Medvedev la Kremlin? Angela Merkel ar fi fost într-o poziție sensibilă, în urma relațiilor foarte apropiate ale Germaniei cu Rusia. Gordon Brown este deocamdată considerat de către ruși având un „low profile”, adică neînsemnat politic. Ce ar fi fost

DE CE NE-AR INTERESA?

■ Pentru că nu departe de noi se află Transnistria, altă regiune locuită de o populație compactă, care și-a declarat independența în 1990

■ În urma unui referendum din 2006, autoritățile transnistrene doresc independența față de Moldova și adेरarea la Federația Rusă. Rezultatele referendumului nu sunt recunoscute nici de comunitatea internațională și nici de Moscova. Deocamdată.

Lansatoare de rachete gruzine trag asupra orașului Tskhinvali

Cu ocazia vizitei sale în România, Claus Sorensen, directorul general al DG pentru Comunicare din cadrul Comisiei Europene, a avut amabilitatea de a acorda în exclusivitate pentru euROpeanul un interviu axat pe provocările comunicării la nivel european.

Dan Barna

euROpeanul: Se poate vorbi de bune practici în comunicarea informațiilor europene la nivelul vechilor sau noilor state membre ale Uniunii Europene? Ați identificat o rețetă a succesului la nivelul vreunui dintre state sau un set de măsuri anume care ar trebui luate și de autoritățile române pentru a îmbunătăți procesul de comunicare la nivelul cetățenilor?

Claus Sorensen: Este foarte clar că toate statele membre întâmpină dificultăți în ceea ce privește problematica bunei comunicări în Europa și toate au nevoie de îmbunătățiri la acest capitol, iar lucrul acesta reprezintă o mare provocare. În primul rând, la nivel național, trebuie făcut un efort în a aduce Europa în școli. Trebuie să fim atenți cum se predă istoria. În același mod în care se discută la nivel de școală, liceu sau universitate despre istoria și instituțiile naționale, Guvern sau Parlament, ar trebui, probabil, să existe în programă și un capitol distinct referitor la instituțiile europene care să cuprindă și istoria integrării europene deoarece, fără informație, oamenii, în special generația tânără, au dificultăți în înțelegerea unor subiecte ca: fonduri structurale, stabilitate macroeconomică sau crize financiare. Apoi, în același timp, pentru că nu putem aștepta ca asta să se întâmple foarte repede, modificarea programelor de educație fiind un proces ce necesită timp, trebuie să fim moderni în ceea ce privește modalitățile de comunicare. Mă bucur foarte mult că voi aveți propriul website dedicat fondurilor structurale (www.fonduri-structurale.ro). Cred cu tărie că trebuie să fim prezenți la nivelul comunicării europene în spații virtuale ca youtube sau în comunitatea bloggerilor, deoarece aici regăsim tinerii.

euROpeanul: Mai este și rolul mass-media. Foarte important, nu?

Claus Sorensen: Absolut! Este exact ceea ce vreau să subliniez în continuare. Jurnaliștii trebuie ajutați să înțeleagă mai bine cum funcționează Uniunea Europeană. De aceea, la nivel național trebuie continuată trimiterea jurnaliștilor la stagii de pregătire la școala de la Maastricht. Comisia nu controlează această școală pentru că noi credem cu tărie în libertatea presei și nu vrem să le indicăm celor de la Maastricht ce anume trebuie să predea, însă avem nevoie ca jurnaliștii să știe cum merg lucrurile și să înțeleagă ce se întâmplă la nivelul instituțiilor UE. Apoi, și acesta este un lucru foarte delicat, trebuie să înțelegem că structura mass-media, în aproape toate statele membre, este una foarte naționalistă. Sunt folosite limbile naționale, ceea ce e perfect de înțeles, avem propriile obiceiuri și tradiții, dar unora nu e atât de ușor pentru presa națională să înțeleagă și să prezinte un eveniment care se petrece în lume și din punctul de vedere al românilor și din punctul de vedere al francezilor și din punctul de

vedere sunt similare, nu diferă întotdeauna. Însă cred că e important ca atunci când comunicăm cu cetățenii, să-i ajutăm să aibă o privire de ansamblu asupra întregii Europe, în așa fel încât ei chiar să poată verifica pentru ei înșiși că problemele sau provocările cu care se confruntă sunt similare celor din Grecia, Portugalia sau Danemarca.

euROpeanul: E necesar să scoatem în evidență numitorul comun al tuturor statelor.

Claus Sorensen: Da. Dacă ne uităm la ceea ce întâmplă cu fondurile structurale, care e chiar domeniul tău de activitate, putem observa că toate statele membre au aceleași dificultăți în ceea ce privește rata absorbției, identificarea proiectelor viabile, asigurarea faptului că există o bună planificare și că procedurile sunt urmate într-un mod corect. Acestea sunt probleme care se regăsesc în toate statele membre. Și, în unele cazuri, lucrurile merg bine, în altele nu merg bine, iar aici nu vorbim despre faptul că o țară este bogată sau săracă, ci despre modul în care funcționează sistemul. Acesta este un exemplu bun pentru că ne ajută să înțelegem că ne confruntăm cu aceleași probleme la nivel european.

euROpeanul: Având în vedere faptul că acum suntem stat membru al UE, credeți că ar trebui să avem așteptări mai mari de la Comisia Europeană, comparativ cu cele din perioada de pre-aderare, referitor la comunicarea informației europene?

Claus Sorensen: Tocmai am avut o discuție cu colegii de la Reprezentanța CE din București și adevărul este că, în prezent, nu mai avem aceeași sumă de bani alocată pentru comunicare ca în perioada de pre-aderare, deoarece există așteptarea ca Guvernul și ministerele să își asume și să preia activitățile privind informarea cetățenilor asupra diferitelor politici europene. Ceea ce vom face însă este să creăm un parteneriat cu Guvernul, astfel încât să beneficiem de agende comune de lucru, să identificăm care sunt subiectele sensibile care trebuie discutate

și unde este nevoie de colaborarea noastră. Vom lucra, bineînțeles, cu Guvernul pentru a ne asigura că rețeaua Europe Direct, centrele și punctele de informare europeană, precum și echipa Team Europe vor rămâne active și vor putea fi resurse folositoare în procesul de a planifica și a realiza toate acțiunile împreună, astfel încât nevoile speciale, atât ale lor, cât și ale noastre, să fie împlinite.

euROpeanul: Având în vedere experiența statelor din primele valuri de aderare și ale celor 10 noi state membre, precum și votul negativ din partea Franței (n.r. referitor la noul proiect constituțional european), ce credeți că ar trebui să întreprindă autoritățile române în 2009 în privința îmbunătățirii comunicării cu instituțiile Uniunii Europene?

Claus Sorensen: Într-adevăr, unora există voturi negative, voturi pozitive, dar părerea mea este că, în orice domeniu de politici publice europene și nu numai în domeniul fondurilor structurale, ar fi o idee bună să se realizeze un plan de comunicare, astfel încât elementele și problemele esențiale să fie identificate pentru a stabili când anume vor fi puse în discuție, la Bruxelles sau în România, și ce evenimente de diseminare trebuie organizate în acest sens.

Din acest punct de vedere, actuala reprezentanță este mai mult decât dispusă să poarte discuții în cadrul uneia sau mai multor întâlniri, cu Biroul Parlamentului European, precum și cu diverse ministere, pentru a clarifica viziunea acestor instituții asupra activității de comunicare în următoarele 12 - 18 luni. Deci, așa cum planifici construcția unei autostrăzi, în mod similar, comunicarea reprezintă o responsabilitate profesională și nu o activitate de improvizație. Așa cum pentru realizarea unui film îți trebuie un timp de producție de 6-8 luni, pentru un eveniment îți trebuie o perioadă de planificare și organizare de cel puțin 3 luni. Deci, din punctul meu de vedere, cele mai importante aspecte sunt planificarea și capacitatea de a avea o vedere de ansamblu.

euROpeanul: În acest context, în România a existat un nivel extrem de ridicat de eurooptimism. Cât de mult considerați că ar contribui la menținerea acestui nivel ridicat al optimismului câteva planuri de comunicare coerente, pe fiecare domeniu?

Claus Sorensen: Nu consider că optimismul poate fi garantat, însă, la nivel personal, sper ca românii să rămână în continuare optimiști pentru că asta le as-

de infrastructură produc, efectiv și rapid, rezultate. Având în vedere că există sume extrem de mari de investit, peste 30 miliarde pentru o perioadă bine definită de timp, este foarte important ca întregul proces de planificare să aibă loc, astfel încât cetățenii să vadă exact în această zonă rezultate specifice care să argumenteze apartenența statului lor la Uniunea Europeană. Din moment ce vor vedea aceste rezultate, vor deveni din ce în ce

gură un grad de fericire personală. Comunicarea poate, în plus, să ofere explicații, astfel încât lumea să ia decizii în cunoștință de cauză, iar cetățenii trebuie să fie informați pentru că a informa reprezintă o datorie civică și dacă asta îi face pe oameni fericiți și îi determină să adreseze întrebări, atunci este cu atât mai bine și pentru clarificarea temelor de discuție la un nivel superior de înțelegere. Ceea ce i-ar putea face pe oameni cu adevărat fericiți ar fi ca noi să îi asigurăm că absorbția fondurilor structurale și proiectele

mai interesați și de celelalte aspecte ale UE, cum ar fi politica de mediu, problemele legate de forța de muncă, supervizarea pieței financiare, provocări cărora trebuie să le facem față cu toții. Repet însă, elementele concrete, extrem de specifice și apropiate de viața cetățenilor sunt punctul de convergență cu gradul de interes al acestora.

euROpeanul: Să înțelegem că succesul comunicării se bazează în mare măsură pe rezultate pozitive concrete?

Claus Sorensen: Rezultate pozitive și abordare pragmatică și nu prezentarea în paragrafe interminabile și cuvinte complicate. Să putem spune simplu: „Dacă vrei să-ți garantezi pensia, este necesară implementarea eficientă a unui sistem financiar de supraveghere”. Oamenii înțeleg sensul cuvântului pensie și înțeleg, totodată, funcționarea mecanismelor financiare. Dacă vrem alimente sănătoase, trebuie să avem grijă de modul cum ne curățăm fabricile și de felul în care ne stabilim standardele de igienă. Trebuie să nu uităm că limbajul concret este esențial pentru comunicare! De asemenea, există și celălalt tip de comunicare, direcționat către experți: ei sunt obișnuiți cu cifrele, graficele, limbajul hiper-specializat și trebuie să le vorbești printr-un astfel de limbaj. Dar această abordare nu este cea indicată în relația cu oamenii normali pentru că aceștia sunt ocupați: sunt doctori, angajați full-time sau studenți care au examene de susținut, iar aceștia nu au nevoie de detalii, au nevoie de informație inteligibilă și aceasta este datoria noastră în rolul de comunicatori – să preluăm limbajul specializat și să îl simplificăm.

Dicționar de „bruxelleză”

Gabriela Baci

■ **partener lider de proiect/lider de proiect** - acel aplicant care a fost desemnat de către partenerii implicați în proiect, responsabil cu coordonarea proiectului, cuprinzând procesul de pregătire, depunere și implementare a respectivului proiect;

■ **partenerul de proiect** - organizația implicată în pregătirea și implementarea proiectului care beneficiază de sprijin financiar din partea FEDR sau a statelor membre, în vederea realizării activităților propuse. Partenerii de proiect sunt în relații contractuale directe cu Autoritățile Naționale în ceea ce privește contribuția statelor membre, iar cu Partenerul Lider de Proiect are încheiate Acorduri de Parteneriat referitoare la drepturile și obligațiile care decurg din implementarea în comun a proiectului.

■ **partener transfrontalier** - partener situat de cealaltă parte a frontierei statului în care este situat Partenerul Lider de Proiect. Existența acestuia este obligatorie în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră.

■ **partener național** - partener situat în același stat cu Partenerul Lider de Proiect.

■ **partener asociat** - organizație implicată în proiect în diferite stadii ale acestuia, care contribuie la implementarea activităților planificate. Acesta nu beneficiază de sprijin din FEDR sau din cofinanțarea statului membru și nu este implicat în relații contractuale cu Autoritatea de Management sau Autoritățile Naționale.

■ **cofinanțarea statului membru** - fonduri din bugetele centrale ale celor două state membre care vor fi acordate, în mod automat, beneficiarilor pentru a completa într-o anumită proporție fondurile FEDR.

■ **contribuția proprie** - fonduri cu care beneficiarii trebuie să contribuie la cheltuielile eligibile totale ale bugetului proiectului.

■ **contract de finanțare** - contract încheiat între Autoritatea de Management și Liderul de Proiect, care conține drepturile și obligațiile celor două părți legate de finanțarea FEDR acordată în vederea implementării proiectului.

■ **acord de parteneriat** - acord semnat de către toți partenerii din proiect care stabilește drepturile și obligațiile fiecăruia dintre aceștia referitoare la activitățile care urmează a fi implementate în cadrul proiectului, desemnarea Liderului de Proiect și alte probleme care necesită a fi clarificate pentru implementarea corespunzătoare a proiectului.

Programele de cooperare transfrontalieră

Pe lângă cele 20 de miliarde lei pe care România le primește până în 2013, prin cele șapte programe operaționale, mai sunt aproape 1,6 miliarde euro de care se pot bucura diverse organizații românești în colaborare cu entități din spațiul european sau de la granițele externe ale Uniunii Europene. Cum? Prin cele 11 Programe de Cooperare Teritorială Europeană. Șase din ele sunt cunoscute și sub denumirea de Programe Operaționale de Cooperare Transfrontalieră

Mirela Săcăluș

Proiectele depuse în cadrul acestor programe trebuie să aibă un caracter transfrontalier și să fie dezvoltate în parteneriat de organizații aflate de-o parte și de alta a frontierei. Pentru eligibilitate, în proiecte trebuie să participe cel puțin un partener român și un partener din celelalte state aflate la granița cu România.

Vă prezentăm trei din cele șase programe operaționale din a căror arie eligibilă fac parte și județele din regiunile Vest și Sud-Vest:

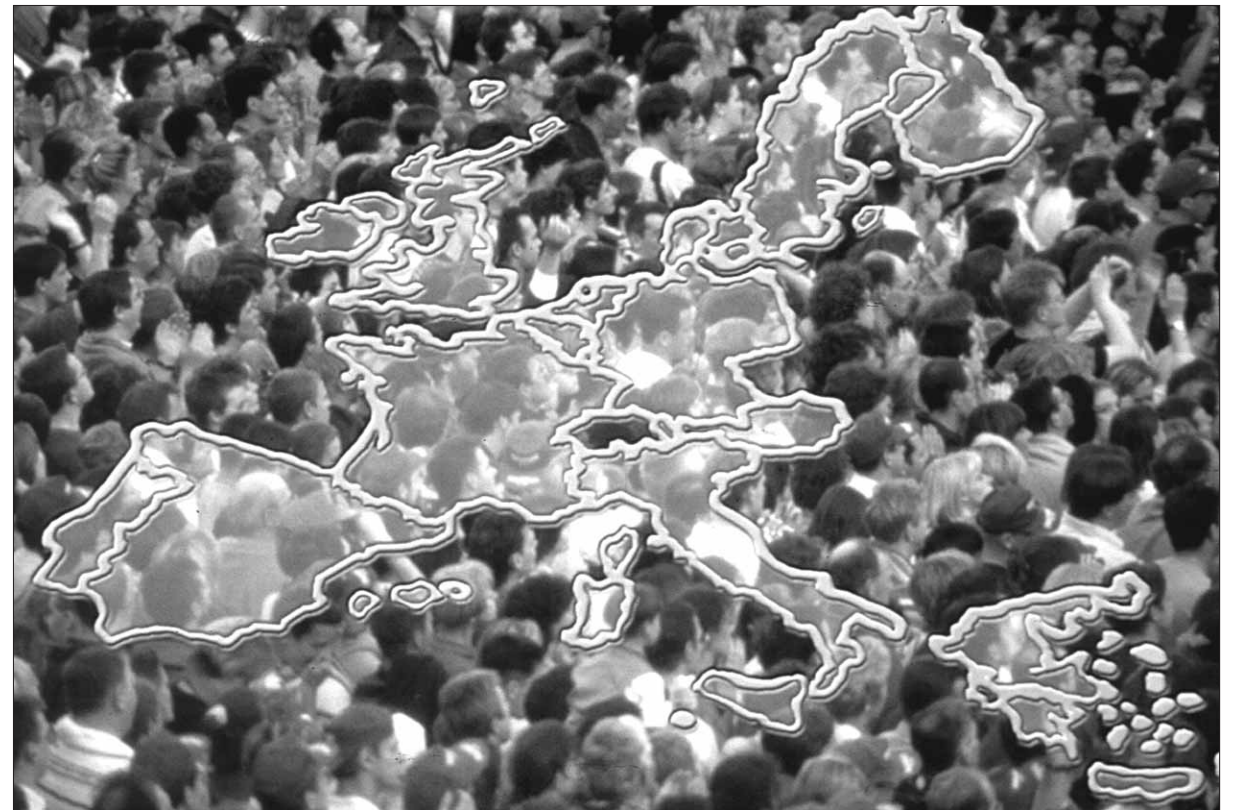
■ **Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România - Bulgaria** - a fost aprobat de Comisia Europeană la finele anului 2007, lansarea oficială având loc la începutul lui 2008. Programul beneficiază de un buget total de 262 milioane de euro pentru cei șapte ani de programare, din care contribuția UE prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) este de aproximativ 218 milioane de euro, iar contribuția națională a celor două state partenere este de aproximativ 44 milioane de euro. **Aria eligibilă** a Programului de Cooperare Transfrontalieră România - Bulgaria acoperă șapte județe din România (Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Constanța) și nouă districte din Bulgaria (Vidin, Vratsa, Montana, Pleven, Veliko Tarnovo, Ruse, Silistra, Dobrich și Razgrad).

Proiectele finanțabile prin PO România - Bulgaria se adresează autorităților publice locale, centrale și regionale, universităților, institutelor de cercetare non-profit, ONG-urilor, camerelor de comerț și asociațiilor ale IMM-urilor. **Acestea pot fi în domenii precum:** trans-

port terestru și fluvial, tehnologia informației și comunicații, mediu, turism, mediu de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovație, resurse umane.

În cadrul programului au fost lansate două apeluri de proiecte. Începând cu al doilea apel, proiectele se pot depune continuu, iar evaluarea are loc trimestrial, până la epuizarea bugetului alocat acestui apel, dar nu mai târziu de 30 aprilie 2010.

■ **Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria - România** - lansat oficial în luna martie 2008, are un buget total pentru perioada 2007 - 2013 de aprox. 275,2 milioane de euro (din care: 224,5 milioane de euro - Fondul European de Dezvoltare Regională și 50,7 milioane de euro co-finanțare națională).

Aria eligibilă a programului cuprinde patru județe din România (Timiș, Arad, Bihor, Satu Mare) și patru județe din Ungaria (Csongrád, Békés, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg).

Beneficiari eligibili sunt autoritățile locale și județene, organizațiile de management ale centrelor logistice și de afaceri, instituții de învățământ superior, instituții de cercetare, școli generale și licee, școli profesionale, camere de comerț și industrie, organizații non-profit de sprijinire a afacerilor, organizații non-profit de sprijinire a turismului, ONG-uri, asociații mi-

croregionale, agenții de dezvoltare regională, agenții de dezvoltare județeană, organizațiile de administrare a euroregiunilor, oficii/agenții pentru ocuparea forței de muncă, instituții de sănătate publică, servicii de pompieri, echipe de intervenție rapidă, servicii pentru situații de urgență, poliția, muzee, biblioteci, teatre, centre comunitare, oficii ale patrimoniului cultural, Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială.

Programul finanțează proiecte în domenii precum: infrastructura de transport și de comunicație, protecția mediului, dezvoltarea economică și socială, cooperarea în furnizarea de servicii medicale și reacții comune în situații

de urgență.

Primul apel de proiecte s-a lansat în data de 15 octombrie 2008, termenul limită de depunere a acestora este 30 ianuarie 2009.

■ **Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România - Serbia** a fost aprobat de Comisia Europeană în luna martie a acestui an. Programul (finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) - Componenta Cooperare Transfrontalieră și cofinanțat de statele partenere în program) are un buget de apro-

ximativ 23 de milioane euro pentru perioada 2007 - 2009.

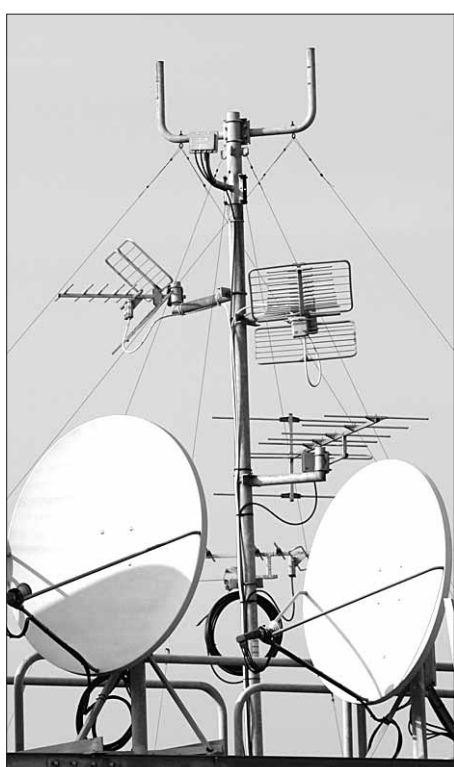
Aria de cooperare a programului cuprinde trei județe din România (Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți) și cinci districte din Serbia (Severno-Banatski, Srednje-Banatski, Juzno-Banatski, Braničevski, Borski).

Programul se adresează autorităților publice locale și regionale, agențiilor de dezvoltare, mediu și turism, camerelor de comerț, ONG-urilor, instituțiilor de învățământ și culturale.

Programul va finanța proiecte privind dezvoltarea economică și

socială, protecția mediului și pregătirea pentru situații de urgență, precum și acțiuni ale comunităților locale pentru dezvoltarea societății civile, furnizarea de servicii către comunitățile din zona de graniță, schimburi educaționale, culturale și sportive, precum și intensificarea integrării sociale și culturale a regiunilor de graniță.

Pentru a fi eligibili, potențialii beneficiari trebuie să fie autorități publice locale și regionale, organizații non-guvernamentale, asociații și organizații reprezentative, universități, institute de cercetare, organizații educaționale/de instruire.

Emisiuni transfrontaliere S-a întâmplat și la alții

„Bună ziua dragi timișoreni, sunt Andreiescu și vă prezint emisiunea PARTENERI ÎN DEZVOLTARE, dedicată cooperării transfrontaliere între regiunile Vest și Congrad din Ungaria”. O astfel de emisiune la un post local de televiziune din Timișoara sau chiar un supliment dedicat cooperării transfrontaliere într-unul dintre ziarurile locale reprezintă două idei de proiect care ar putea fi finanțate din fondurile structurale.

Dragoș Jaliu

Un proiect asemănător a fost derulat, de altfel, în regiunile aflate la granița din-

tre Slovenia și Italia. Informarea populației a fost principalul scop al proiectului început în 1998 în regiunea italiană Friuli - Venezia Giulia. O dată la două săptămâni, o pagină referitoare la cooperarea transfrontalieră a fost publicată în cinci ziare regionale, inclusiv în ziarul minorității slovene din Italia.

Cele cinci publicații aveau un tiraj însumat de 120.000 de exemplare. În vara lui 1999, fiecare din cele cinci ziare a realizat un sondaj de opinie printre cititorii, sondaj care a fost foarte util pentru îmbunătățirea designului și a conținutului secțiunii dedicate cooperării transfrontaliere. Ulterior, articolele dedicate cooperării transfrontaliere au fost traduse și în germană și publicate în zia-

rele din Austria și chiar adunate în trei volume. Acțiunea nu s-a limitat la presa scrisă. Un parteneriat început în 2000 cu televiziunile regionale a dus la realizarea unor emisiuni TV dedicate cooperării transfrontaliere, care au fost difuzate o dată la două săptămâni și apoi la o versiune radiofonică, un serial de 24 de emisiuni radio cu difuzare săptămânală.

Dacă am întreba locuitorii din regiunile aflate la granița româno-ungară ce știu despre cooperarea transfrontalieră, mulți nu ar fi în măsură să dea un răspuns. Cu un astfel de proiect, finanțat prin Programul Operațional România - Ungaria, Axa prioritară 1, DMI 1.2. „Îmbunătățirea comunicațiilor transfrontaliere”, ei ar fi mult

mai bine informați și vor ști exact la ce se referă acest concept.

Alocarea financiară pentru primul apel de proiecte, în cazul acestui domeniu major de intervenție este de 1.459.087 euro, iar durata maximă de implementare a proiectului nu trebuie să depășească 18 luni. Asistența financiară nerambursabilă care poate fi solicitată prin proiect este între 10.000 și 1.000.000 de euro și trebuie să aibă în vedere introducerea la televiziunea sau radioul local a unor programe regulate, suplimente periodice la ziarul local care să asigure informații de pe cealaltă parte a graniței. Instituțiile beneficiare trebuie să fie, în toate cazurile, organizații non-profit.

Egalitatea de șanse

În Ghidul solicitantului, în cadrul majorității Programelor Operaționale Sectoriale se solicită ca „proiectul să respecte legislația în domeniul egalității de șanse, protecției mediului, eficienței energetice, ajutorului de stat și achizițiilor publice”. Dintre toate aceste cerințe, domeniul „egalității de șanse” pare cel mai „exotic” pentru solicitantul român. Lămuririle sunt necesare.

Aida Catană

Directiva Consiliului UE din 27 noiembrie 2000 - de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (2000/78/CE) - stabilește un cadru general de combatere a discriminării pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, în vederea punerii în aplicare, în statele membre, a principiului egalității de tratament. Discriminarea poate fi:

- discriminare directă, care se produce atunci când o persoană este tratată într-un mod mai puțin favorabil decât este, a fost sau va fi tratată într-o situație asemănătoare o altă persoană, pe baza unuia dintre motivele menționate mai sus
- discriminare indirectă atunci când o dispoziție, un criteriu sau o practică aparent neutre pot avea drept consecință un dezavantaj special pentru persoane de o anumită religie sau cu anumite convingeri, cu un anu-

mit handicap, de o anumită vârstă sau de o anumită orientare sexuală, în raport cu altă persoană.

Directiva se aplică tuturor persoanelor, atât în sectorul public, cât și în cel privat, inclusiv organismelor publice, în ceea ce privește:

- condițiile de acces la încadrare în muncă, la activități nesalariate sau la muncă, inclusiv criteriile de selecție și condițiile de recrutare, oricare ar fi ramura de activitate și la toate

nivelurile ierarhiei profesionale, inclusiv în materie de promovare;

- accesul la toate tipurile și la toate nivelurile de orientare și de formare profesională, de perfecționare și de recalificare, inclusiv dobândirea unei experiențe practice;
- condițiile de încadrare și de muncă, inclusiv condițiile de concediere și de remunerare;
- afilierea la și angajarea într-o organizație a lucrătorilor sau patronatului, sau orice organizație ai cărei membri exercită o anumită profesie, inclusiv avantajele obținute de acest tip de organizație.

Directiva însă nu se referă la tratamentul diferențiat bazat pe cetățenie și nu aduce atingere dispozițiilor și condițiilor privind admiterea și șederea resortisanților din țări terțe și a persoanelor apatride pe teritoriul statelor membre și orice tratament legat de statutul juridic al resortisanților din țări terțe și al persoanelor apatride în cauză. De asemenea, directiva nu se aplică plăților de orice natură efectuate de regimurile publice sau asimilate, inclusiv de regimurile publice de securitate socială sau de protecție socială.

Principiul egalității de șanse pentru persoanele cu handicap sau în vârstă

Amenajările corespunzătoare pentru persoanele cu handicap reprezintă un mod de asigurare a egalității de șanse. În scopul garantării respectării principiului egalității de tratament față de persoanele cu handicap, sunt prevăzute amenajări corespunzătoare. Aceasta înseamnă că angajatorul ia măsuri

corespunzătoare, în funcție de nevoi, într-o situație concretă, pentru a permite unei persoane cu handicap să aibă acces la un loc de muncă, să îl exercite sau să avanseze, sau să aibă acces la formare, cu condiția ca aceste măsuri să nu presupună o sarcină disproporționată pentru angajator. Această sarcină nu este disproporționată atunci când este compensată în mod suficient prin măsuri existente în cadrul politicii statului membru în

cauză, în favoarea persoanelor cu handicap.

Un alt aspect important se referă la justificarea unui tratament diferențiat pe motive de vârstă. Statele membre pot prevedea că un tratament diferențiat pe motive de vârstă nu constituie o discriminare, atunci când este justificat în mod obiectiv și rezonabil, în cadrul dreptului național, de un obiectiv legitim, în special de obiective legitime de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt corespunzătoare și necesare.

Tratamentul diferențiat se poate referi, în special, la:

- aplicarea unor condiții speciale de acces la un loc de muncă și la formarea profesională, de încadrare și de muncă, inclusiv a condițiilor de concediere și de remunerare, pentru tineri, lucrători în vârstă și pentru cei care au persoane în întreținere, pentru a favoriza integrarea lor profesională sau pentru a le asigura protecția;
- stabilirea unor condiții minime de vârstă, de experiență profesională sau de vechime în muncă, pentru accesul la încadrare în muncă sau pentru anumite avantaje legate de încadrarea în muncă;
- stabilirea unei vârste maxime pentru încadrare, bazată pe formarea necesară pentru postul respectiv sau pe necesitatea unei perioade de încadrare rezonabile înaintea pensionării.

Priorități ale Uniunii Europene

Așadar, promovarea egalității de șanse și a nondiscriminării și dezvoltarea durabilă (protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și creșterea eficienței energetice) sunt priorități agreeate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Uniunii Europene. Angajamentele României în ceea ce privește implementarea acestor priorități se reflectă și în sprijinirea acelor proiecte care contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și promovare a egalității de șanse.

Solicitanții fondurilor europene sunt obligați să asigure egalitatea de șanse și de tratament între angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criterii de sex, apartenență la grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități etc, în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților. Solicitanții se vor asigura că principiul egalității de șanse este respectat și în cazul implementării contractelor de lucrări/servicii pe care le va încheia în vederea realizării obiectivelor proiectului propus spre finanțare. De asemenea, solicitanții sunt obligați să asigure egalitatea de șanse – în ceea ce privește accesul la serviciile furnizate – tuturor persoanelor indiferent de sex, apartenență la grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități etc.

INTEGRAME DESPRE INTEGRARE

Standard european SR EN 1783 – CHIBRITURI

Teoria chibritului care se stinge în patru secunde

Există teoria chibritului. Se întinde pe 23 de pagini. Text și desene. Cifre și tabele. Allumettes, Zundholzert, Matches. Adică chibrituri, în traducere din română în franceză, germană și engleză. Limbi ale Uniunii Europene. Spațiu în care bețele de chibrit trebuie să arde la fel, să se aprindă la fel și să se stingă după cel mult patru secunde. Să fie în standard, altfel spus. La noi, în România, piața e cucerită, în proporție de 70-75 la sută de chibrituri care sunt la 1 000 de aruncături de băț depărtare de standardul european în materie. Așa se plâng producătorii. Dacă nu vrem să-i credem, nu ne rămâne decât să mergem la chioșcul, buticul din colț sau de la parterul blocului, ba chiar și în super/hipermarket, să cumpărăm chibrituri și să le supunem cerințelor din standardul SR EN 1783. Arze-le'ar focul pe cele care nu sunt conforme și care, atenție!, ne pun și viața în pericol!

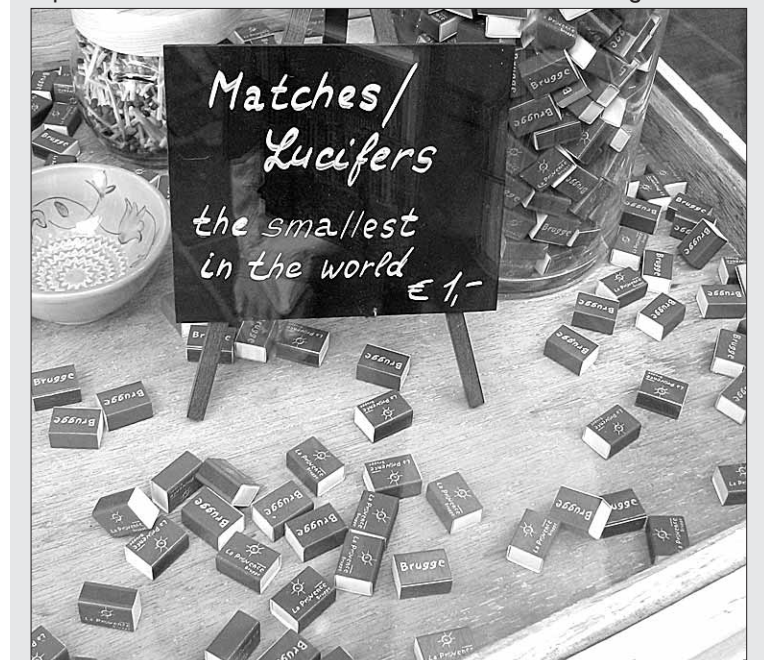
Răzvan Petrișor

Pompierii știu de ce

Teoria chibritului standardizat începe așa: bețele de chibrit trebuie să aibă dimensiuni constante, în limita a plus/minus 15 la sută din valoarea medie și lungimea lor, măsurată fără cap, care trebuie să fie de cel puțin 27 de mm; toate chibriturile trebuie să aibă un cap cu dimensiuni constante; atunci când se lasă să ardă mai mult de jumătate din lungimea bățului sau timp de 10 secunde, dacă se stinge suflând asupra flăcării, chibritul nu trebuie să fie incandescent mai mult de patru secunde. În cazul chibriturilor din carton sau ceară, această incandescență nu trebuie să se prelungească mai mult de șase secunde. De ce e atât de important ca un chibrit să se stingă în patru secunde după ce am suflat spre el? Adică jarul să nu dureze mai mult de 4 secunde? Aruncați-l într-un coș cu hârtii sau alte materiale inflamabile și veți afla răspunsul.

Capul chibritului și plămânii noștri

Un chibrit trebuie să fie prietenos cu mediul înconjurător și, mai ales, cu plămânii noștri, ai aprinzătorilor. Carevasăzică, compoziția capului chibritului nu trebuie să emită mai mult de 7 mg de dioxid

de sulf pe gram de compoziție de cap – valabil pentru chibriturile de siguranță, adică pentru acele chibrituri care nu se pot aprinde decât prin frecarea de o suprafață chimică complementară capului. Pentru chibriturile cu frecare universală (chibritul poate fi aprins prin frecare pe o suprafață oarecare, a cărei compoziție chimică nu este în mod necesar complementară cu cea a capului), emisia de dioxid de sulf nu va depăși 100 de mg.

De scris pe cutie, în afar' de-o scâfărlie!

Sunt destui colecționarii de cutii de chibrituri. Apoi, există cutii personalizate cu nume de firme, de produse. Cu fețe și sloganuri de politicieni, în campanii electorale. Unii politicieni și-au făcut campanie pe cutiile de chibrituri. Sperăm că utilizatorii acelor chibrituri nu s-au ars, bețele și capetele fiind fabricate – din nou, sperăm! – la standarde europene. Personalizată sau nu, o cutie de chibrituri standardizate trebuie să poarte următoarele informații:

- țara unde s-au fabricat chibriturile
- numele, adresa sau numărul de telefon al vânzătorului, importatorului, fabricantului
- avertismentul „Se va ține departe de accesul copiilor” sau un simbol adecvat mesajului
- tipul chibriturilor: „cu frecare universală” sau „chibrituri de siguranță”

V-am oferit la îndemână o primă introducere în fabuloasa teorie a chibritului european. Standardele comunitare sunt amănunțite și instructive. Dacă vreți o șansă în plus pentru a vă încălzi profiturile pe piața uniunii, studiați-le. Merită.

INSTITUȚIILE NU STAU

■ **Daniel Dăianu susține că ar trebui interzisă vânzarea de monedă în scop speculativ.** În cadrul ședinței de lucru a Comisiei pentru Afaceri Economice și Monetare a Parlamentului European, Daniel Dăianu a făcut mai multe propuneri pentru atenuarea impactului crizei financiare în țările emergente din UE.

„În economiile emergente ale UE suntem extrem de îngrijorați de impactul acestei crize financiare. Regiunea noastră ar putea deveni o victimă colaterală a acestei crize, din cauza volatilității imense de pe piețele financiare, atacurilor speculative asupra monedelor noastre naționale, retragerilor de capital și recesiunii tot mai adânci. În lumina acestor realități, consider că, printre alte măsuri, ar trebui interzisă pe piețele noastre vânzarea de monedă în scop speculativ (short-selling), chiar și pe timp limitat, când lucrurile scapă de sub control. Ceea ce americanii și britanicii au făcut recent, prin interzicerea vânzării de acțiuni ale marilor bănci în scop speculativ, este grăitor în acest sens”, a subliniat Daniel Dăianu, în timpul dezbaterilor.

Europarlamentarul a mai precizat că o altă problemă se referă la capacitatea de creștere a predispoziției băncilor de a împrumuta în perioade în care ele sunt „obsedate de recapitalizare”. „Așa cum arată unele date, atunci când băncile centrale injectează capital și oferă linii de credit băncilor comerciale, acestea din urmă nu răspund întotdeauna pozitiv acestor stimuli... în sensul de a nu îngheța creditele”.

■ **Adrian Severin a discutat cu autoritățile de la Praga despre președinția cehă a UE și Tratatul de la Lisabona.** Europarlamentarul a făcut parte din delegația de europarlamentari membri ai Comisiei de Afaceri Constituționale a Parlamentului European (AFCO).

Severin s-a întâlnit cu vicepremierul ceh pentru Afaceri Europene, Alexandr Vondra, ministrul Afacerilor Externe, Karel Schwarzenberg, membri ai Parlamentului de la Praga, universitari cehi și a participat la Universitatea Carol la un forum de discuții cu tema „Președinția cehă a UE și Tratatul de la Lisabona în viziunea Parlamentului European”.

Eurodeputatul a avut și reuniuni cu membri ai partidului social democrat ceh (CSSD), printre care ministrul de Externe în opoziție („shadow minister”) Lubomir Zaoralek.

Republica Cehă preia președinția Uniunii Europene la 1 ianuarie 2009, având ca motto „Europa fără bariere”.

Potrivit Ministerului ceh de Externe, prioritățile sunt: o Europă mai competitivă, energia și schimbările climatice, respectiv o Europă deschisă și sigură. În ceea ce privește orientările de politică externă, prioritare sunt: dezvoltarea relațiilor transatlantice, Balcanii de Vest și dimensiunea estică a politicii europene de vecinătate.

Grupaj realizat de
Veronica Cormoș

Catedrala „Saints Michel et Gudule”

CEEA CE (PROBABIL) NU ȘTIAȚI DESPRE... CATEDRALA „SAINTS MICHEL ET GUDULE

de Veronica Cormoș

■ la începutul secolului al IX-lea a apărut ideea ridicării unei capele închinată arhanghelului Mihail
■ în secolul al XI-lea, capela a fost înlocuită de o criptă romană
■ construcția propriu-zisă a catedralei a început în secolul al XIII-lea, la îndemnul lui Henric I, duce de Brabant

■ în 1047, Lambert al II-lea, conte de Leuven, a organizat depunerea moaștelor Sfintei Gudula în acest loc
■ Sfânta Gudula se sărbătorește în data de 8 ianuarie și este considerată ocrotitoarea orașului Bruxelles
■ lăcașul a fost în întregime restaurat între anii 1982 și 1999
■ arhitectura catedralei este o combinație între sti-

lurile romanice și gotice

■ vitraliile care se găsesc aici sunt unice, iar amvonul sculptat datează din anul 1699 și înfățișează alungarea lui Adam și a Evei din Grădina Edenului
■ aici au loc întâlniri ecumenice, dar și spectacole
■ anul trecut, în catedrală, pe 14 decembrie, Ștefan Hrușcă a susținut un extraordinar concert de colinde

CE SE MAI ÎNTÂMPLĂ?

■ **Comisia Europeană propune asistență financiară mai mare pentru statele din afara zonei euro.** Comisia Europeană s-a reunit la Bruxelles pentru a stabili un plan de relansare economică. Proiectul ar urma să fie finalizat la sfârșitul lunii noiembrie și va include măsuri pe termen scurt, menite să preîntâmpine o recesiune economică gravă.

Comisia analizează posibilitățile de a oferi noi finanțări și de a găsi noi utilizări pentru fondurile deja existente. De asemenea, planifică o majorare a capitalului plus la dispoziția Băncii Europene de Investiții. Aceasta a pregătit deja un pachet de împrumuturi în valoare de 30 de miliarde de euro, destinate micilor întreprinderi care întâmpină dificultăți în obținerea de finanțări.

Comisia Europeană intenționează să ajute țările membre care nu au adoptat moneda unică și a propus ca plafonul de 12 miliarde de euro, acordat drept asistență comunitară, să fie ridicat la 25 de miliarde de euro.

Comisia a venit, de asemenea, în ajutorul Ungariei, căreia îi alocă o asistență de 6,5 miliarde euro.

Jose Manuel Durao Barroso a subliniat necesitatea unei coordonări a acțiunilor la nivel european. „Trebuie să văslim împreună dacă nu vrem să ne scufundăm cu toții”, a declarat președintele CE.

■ **Comisia Europeană a adoptat Programul legislativ și de lucru pe 2009.** Anul viitor va fi marcat de alegerile europene din mai și, de asemenea, va fi ultimul an de mandat al comisiei în această componență. De aceea, programul de lucru pentru anul 2009 se concentrează pe punerea în aplicare a viziunii deja stabilite de comisie pentru domenii cum ar fi energia, schimbările climatice, migrația și politica socială. În același timp, se vor monitoriza inițiativele lansate în ultimele săptămâni pentru contracararea crizei financiare și pentru crearea unui cadru european în vederea combaterii declinului economic.

Programul de lucru pe 2009 al Comisiei Europene este concentrat și echilibrat, alcătuit din 12 inițiative

strategice, 37 de inițiative prioritare, 33 de propuneri de simplificare și 20 de retrageri de propuneri.

În domeniul creșterii economice și al ocupării forței de muncă, Comisia va încerca să ajute Europa să facă față crizei financiare, prin acțiunea Strategiei de la Lisabona în forma sa reinnoită și prin planul de redresare al economiei.

În domeniul schimbărilor climatice și al unei Europe durabile, provocarea cea mai mare o reprezintă obținerea unor rezultate pozitive în urma reuniunii de la Copenhaga.

Numeroase măsuri ale comisiei se vor orienta direct spre cetățeni. Se au în vedere acțiuni de protecție a acestora, în calitatea lor de consumatori, iar în domeniul libertății, securității și justiției se va pune accentul în mod deosebit pe combaterea terorismului și a criminalității.

La nivel internațional, comisia se va confrunta cu provocarea reprezentată de reconstrucția și reformarea Georgiei, precum și de cea a adaptării relațiilor transatlantice la noua administrație americană. Extinderea, politica de vecinătate și comerțul mondial vor rămâne priorități cheie.

Un eveniment important de anul viitor este prezentarea revizuirii bugetare, un aspect foarte important în dezbaterile privind definirea proiectelor uniunii și finanțarea lor.

Anul 2009 va fi primul an în care prioritățile în materie de comunicare interinstituțională vor fi adoptate de Consiliul de Miniștri, de Parlamentul European și de comisie, în cadrul Declarației Comune despre Parteneriatul pentru Comunicarea privind Europa.

■ **„Starea de sănătate” a politicii agricole comune și viitorul acesteia după 2013.** Deputații europeni s-au reunit la Bruxelles la începutul acestei luni și au discutat despre provocările cărora trebuie să le facă față politica agricolă comună a Uniunii Europene.

Comisarul european pentru Agricultură, Mariann Fischer Boel, a menționat trei puncte importante în verificarea „stării de sănătate” a politicii agricole comune:

- capacitatea agriculturii europene de a reacționa robust la semnalele pieței - în special când acestea spun că lumea are nevoie de mai multă hrană mai ieftină
- necesitatea unui sprijin adecvat pentru fermieri, astfel încât crizele să nu devină dezastre pentru baza de producție agricolă
- reacția UE la provocările actuale, precum schimbarea climatică.

Neil Parish, președintele Comisiei pentru Agricultură de la Parlamentul European, a subliniat importanța securității alimentare, punând problema controlului administrativ asupra agriculturii. Ministrul francez al Agriculturii, Michel Barnier, a susținut crearea unui parteneriat global pentru alimente și agricultură: „Trebuie să reținem lecțiile pe care ni le-a dat criza financiară și să reacționăm împreună cu restul lumii în abordarea provocării alimentare”. Jacques Diouf, directorul general al ONU pentru Alimentație și Agricultură, a adăugat: „Astăzi suntem în situația în care 923 de milioane de oameni suferă de foame, număr care ar putea crește cu încă 100 de milioane pe an dacă nu facem nimic”.

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
Str. Muzeul Zambaccian nr. 22B, Ap. 7,
sector 1, București
europeanul@chelgate.ro
www.europeanul.ro

Redactor-șef: Gabriel Giurgiu
Secretar general de redacție: Dragoș Pătăgeanu
Editorialiști: Alexandru Lăzescu, Mircea Vasilescu,
Luca Niculescu

Redactori: Mihaela Enache, Angela Avram,
Veronica Cormoș, Ana Maria Sandu, Răzvan Petrișor, Grigore Virsta
Editori colaboratori: Aida Catană, Dragoș Jaliu,
Gabriela Banciu, Dan Barna, George Ionescu

Correspondenți locali: Mircea Mitruțiu (Timișoara),
Diana Mihalcea (Iasi), Dan Toneanu (Călărași),
Oliver Kiss (Cluj-Napoca), Sorin Șchiopu (Târgu Mureș)

Editor foto: Florin Popa
Fotoreporter: Florin Popa, Ion Radu
Coordonator proiect din partea MDPL: Iulia Munteanu
Colaboratori din partea MDPL:
Roxana Savin, Raluca Stroie, Ionuț Sandu

Coordonator proiect: Mirela Meită
Grafică: Marius „Fangoh” Curelaru
DTP: Dan-Petru Petrici
Tipar și distribuție: FrigoMedia

Notă: opiniile publicate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

www.mdpl.ro

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor mulțumește pentru sprijinul acordat în distribuirea ziarului euROpeanul următorilor parteneri: CFR Călători, METROREX, Aeroportului Internațional „Henri Coandă”, TAROM, camerelor județene de comerț, consiliilor județene, prefecturilor, ADR-urilor, centrelor „EUROPA”